20240604172039

Org.nr 556515-8713

Årsredovisning 2023

Säterbostäder AB

Undertecknad styrelseledamot i Säterbostäder AB intygar härmed dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställdes på bolagsstämman 27 maj 2024. Stämman beslöt tillika att godkänna styrelsens förslag till disposition av resultatet.

Säter 2024-05-31

.....

Per-Inge Nyberg

Redovisningen omfattar:	**Sida:**
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Kassaflödesanalys	11
Noter	12
Revisionsberättelse	

20240604122990

Säterbostäder AB
Org nr 556515-8713

Årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning.

Innehåll Sida

- förvaltningsberättelse 2
- resultaträkning 8
- balansräkning 9
- kassaflödesanalys 11
- noter 12

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

20240604172601

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Allmänt om verksamheten

Säterbostäder AB, som ägs av Säters kommun, bedriver fastighetsförvaltning av egna bostäder och lokaler i kommunen. I beståndet finns 1 078 lägenheter och 58 lokaler. Den totala vägda ytan uppgår till 85 000 m^2.

Bolaget ägs i allmännyttigt intresse i syfte att främja bostadsförsörjningen i Säters kommun. I detta ingår att tillgodose olika bostadsbehov, tillhandahålla ett varierat bostadsutbud med goda boendemiljöer och kvalitet samt erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

I bolagets uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till ett etiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer vilket innebär att Bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för Bolaget, givet de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig seriös fastighetsägare på hyresmarknaden inom ramen för de regler och normer som gäller för denna sektor.

Bolaget ska verka för att Säters kommun uppfattas som attraktiv att bo i genom att medverka till att det finns bra och prisvärda hyresbostäder i hela kommunen.

För att trygga bostadsförsörjningen i kommunen ska Bolaget vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden genom ny-, om- och tillbyggnader samt förvärv och försäljning av fastigheter.

Sociala mål

Bolaget ska agera så att det finns förutsättningar för människor att välja ett boende i Säters kommun som passar den egna livssituationen. Bolaget ska även agera så att det främjar social gemenskap och hälsa, samt vid upphandling ska social hänsyn vara vägledande.

Värdegrunder

Våra värdegrunder ska genomsyra vårt dagliga arbete. Värdegrunderna är en kompass i vårt sätt att bemöta varandra, både internt och externt. Våra värdeord sammanfattas i de tre ledorden Samarbete, Glädje och Service.

Personal

Säterbostäder AB hade vid 2023 års utgång 25 anställda, varav 8 kvinnor och 17 män. Dessa fördelar sig på 15 kollektivanställda och 10 tjänstemän. Ledningsgruppen består av 7 personer, varav 4 män och 3 kvinnor.

Koncernstruktur

Bolaget är moderbolag i en koncern med de helägda dotterbolaget Säters kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933. Bolaget har sitt säte i Säter.

20240604122992

Viktiga händelser under räkenskapsåret

Säterbostäder har under 2023 färdigställt gruppboendet LSS Odalmannen som innefattar 6 lägenheter, hyresgäst är Säters kommun. Invigning skedde den 14 december.

Under 2021 förvärvade Säterbostäder fastigheten Morkullan 6 med avsikt att bygga ny arbetsplats för tjänstemän och driftpersonal. Projektet startade i september 2022 och stod inflyttningsklart i oktober 2023. De nya lokalerna innefattar kontor för Säterbostäders medarbetare, konferensytor, lager, gym och arbetsmiljöytor. Projektet återfinns inom kategorin Gröna byggnader och energieffektivisering i Kommuninvests låneprogram. Projektet möter också de två krav för Gröna byggnader som sedan 1 januari 2022 ska uppfyllas när det gäller klimatpåverkan i byggskedet. Dels genomförs livscykelinriktade klimatåtgärder genom att fastigheten byggs med trästomme och fasad i korslimmat trä, solceller på tak, dels att byggnadens klimatpåverkan under byggskedet beräknats.

Förutom sedvanligt underhåll i beståndet har bolaget investerat i ny ventilation på Åkaren 7. Siggebo har fått en ansiktslyft med nya balkongfronter och entrédörrar. Nytt brandlarm har installerats på Enbackagården. Entrépartier på Oasen. Övrigt har arbetet med energieffektivisering med styr och OVK åtgärder utförts löpande under året.

Försäljning fastigheter

Med anledning av att Säterbostäders nya arbetsplats färdigställdes i oktober 2023 har bolaget avyttrat Västra Långg. 6 till Thuresson fastigheter som avser att omvandla kontorslokalerna till tandvårdsklinik. I och med försäljningen avstyckades Järnmalmen 6 med ny fastighetsbildning för Västra Långg. 6 till Järnmalmen 9. Tillträdet skedde den 1 november 2023

Ägardirektiv

Kommunfullmäktige fastställde 2021-06-17 ett nytt ägardirektiv för Bolaget. Ägardirektivet innefattar Ägaridé, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, social inriktning, ekologisk inriktning, samordning med koncern, informationsskyldighet, samt specifikt direktiv om att tillskapa 30 lägenheter i genomsnitt per år. De ekonomiska målen innefattar direktavkastning ska vara lägst 3,5% och bolaget skall ha en långsiktig soliditet på minst 20%, vilket vi uppfyller 2023.

Investeringsplan 2024 - 2028

Investeringsplan för perioden 2024 - 2028 antogs av styrelsen i slutet av året. Investeringarna uppgår totalt till 209 Mkr, varav komponentinvesteringar utgör 48 Mkr.

Investeringsplanen innefattar nyproduktion av bostäder, Fågelsången särskilda boende, vilken är tomställt från årsskiftet. Investeringsplanen innefattar även fortsatta renoveringar och energieffektiviseringar i befintligt bestånd.

Social hållbarhet

Vi värnar om människor och sätter fokus på trygghet och god boendemiljö för att våra hyresgäster ska känna sig trygga. Vi har aktivt samarbetat med BRÅ i Säters kommun samt med socialtjänst och Polisen genom EST möten. Vi står för alla människors lika värde och strävar efter mångfald både i våra områden och i vårt företag.
Som en del i att skapa boendeinflytande, gemenskap och trivsel för våra hyresgäster har vi under året genomfört träffar med våra gårdsföreningar. Vi har fortsatt investera i utemiljöer, lekplatser och tillgänglighetsanpassat bostadsområden.

20240604122993

Vi bidrar till ökad sysselsättning genom att verka för att anställa eller erbjuda praktikplats till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Under året har vi haft praktikplatser, sommarjobbare, arbetslivsträning med utveckling till anställning och arbetsprövning.
Vi ser medarbetarnas potential och arbetar ständigt för att skapa förutsättningar för var och en att kunna utvecklas och trivas. Vi erbjuder våra medarbetare förmånen att leasa cykel, därav minska koldioxidutsläppen till och från arbetsplatsen och vi jobbar för personalens välmående genom att erbjuda friskvårdstimme och gym på arbetsplatsen.

Ekologisk hållbarhet

Vi arbetar för att ständigt minska energi - och vattenförbrukningen och vårt koldioxidavtryck i våra fastigheter genom utveckling av överordnade övervakningssystem. Byte till LED belysning, bygger om till energieffektivare ventilation. Vi har optimerat temperatur i olika anläggningar. Vi ser över och sänker värmen i outnyttjade lokaler och utrymmen. Vi använder oss utav snålspolande toaletter och blandare.
Vi arbetar tillsammans med våra leverantörer av entreprenader, tjänster och varor för att ständigt utmana och minska vårt gemensamma klimatavtryck genom ställda krav i upphandling.
Vi tankar enbart våra fossilfordon med HVO bränsle och i våra ramavtalsupphandlingar ställer vi miljökrav och miljöcertifieringar på produkter som får användas.

Ekonomisk hållbarhet

Vår verksamhet ska genomsyras av affärsmässighet och vi ska hushålla med resurser och tillgångar och vi skall ha en god lönsamhet i bolaget. Vi arbetar aktivt tillsammans med sektorer i koncernen för att hitta gemensamma lösningar för att främja hållbar utveckling.

Marknad

Efterfrågan på bostäder har fortsatt öka. Vid årsskiftet fanns 2 094 aktiva sökanden i bostadskön. Vakansgraden uppgick till ca 0,7%. Omflyttningsfrekvensen uppgår till 16%.

Hyresförhandlingar

Överenskommelse om årlig höjning av lägenhetshyror med 4,2% för 2023 har träffats med Hyresgästföreningen.

Investeringar och underhållsåtgärder

Investering och underhållsåtgärder

Vi har fortsatt underhålla och förädla våra fastigheter genom ett löpande underhåll i bostäderna samt utemiljöer. Siggebo har fått en ansiktslyft med nya balkongfronter och entrédörrar. Entrépartier på Oasen. Övrigt har arbetet med energieffektivisering med styr och OVK åtgärder utförts löpande under året.

Årets reparations- och underhållskostnader uppgår till 14,5 Mkr.

Investeringar

20240604229094

Årets investeringsvolym uppgår till 55,4 (29,9) Mkr. Färdigställande av Morkullan 6 och LSS-boendet Odalmannen 5, byte av brandlarm på Enbackagården och ombyggnad av ventilation på Trastgränd.

Miljö

Bolaget ska agera och uppnå resultat utifrån de nationella och regionala miljömålen. Ett miljö- och klimatmedvetet förhållningssätt ska ligga till grund för bolagets strategiska inriktning. Vid upphandling ska de nationella och regionala miljömålen vara vägledande.

Inom området för miljö och energi fortgår arbetet med förnyelse av styr och överordnade system för reglering av energianvändning. I pågående nyproduktion har hänsyn tagits till byggnadens miljöpåverkan, att eftersträva klimatneutralitet och minsta möjliga miljöpåverkan, både gällande uppvärmning, drift, el och underhåll.

I samtliga projekt har träbyggnadsstrategin legat som grund och utgångspunkten för energikrav är Miljöbyggnad Silver.

Bolaget arbetar effektivt med energieffektivisering, något som visar resultat då vi hittills räknat från 2012 har gjort en energibesparing i procent som ger 20% för fjärrvärme och 19% för el.

Hållbarhet är viktigt för bolaget ur många aspekter, bolaget anslöts sig till Allmännyttans Klimatinitiativ under 2020, där målet är att sänka energiförbrukning med 30% till 2030. Utöver dessa två mål har bolaget även valt en ytterligare faktor, Klimatsmart boende, vilket innebär att vi skall inkludera våra hyresgäster till att tänka klimatsmart och värna om miljön.

Som ett led till fossilfritt används enbart fordon med el alternativt fossilfritt bränsle.

Under 2023 förbrukade vi dryga 10 307 MWh fjärrvärme, samt 2 180 MWh el.

Likviditet och finansiering

De likvida medlen uppgår vid årets utgång till 8,2 Mkr (-2,5 Mkr).

Den totala upplåningen uppgår till 374,4 (323,9) Mkr. Krediterna är fördelade på 25 (21) lån. Vid årsskiftet uppgick den genomsnittliga skuldräntan till 1,88 (0,94) %. Tre lån har ingen bindningtid resterande lån är placerade med löptid på mellan 2 och 9 år.

Finansiell risk, affärsrisk och materiell risk

Bolaget kan utsättas för finansiell risk, affärsrisk och materiell risk. Den finansiella risken hanteras genom efterlevnad av finanspolicy och belåningsgrad, affärsrisken hanteras genom bedömning av vakansgradens utveckling och den materiella risken hanteras genom stabil planering av fastighetsunderhåll.

20240604277995

Resultat och ställning

Resultatet för bolaget uppgår efter finansiella poster till 6,7 (7,0) Mkr. Intäkterna uppgår till 103,6 Mkr (93,9) Mkr.

Efter bokslutsdispositioner och skatt redovisas en vinst på 6,0 (3,8) Mkr.

Förväntad utveckling

Efterfrågan på bostäder kvarstår i kommunen men det råder brist på byggbar mark. Största utmaningen är att komma till beslut gällande användningen av Fågelsången 4.
Säterbostäder strävar dock efter att verkställa ägarens beslut om att tillskapa i genomsnitt 30 bostäder per år.

Förändring av eget kapital

	Aktie-kapital	Uppskriv-ningsfond	Reservfond	Balanserat res inkl årets res	Summa eget kapital
Eget kapital 2023-01-01					
Ingående balans	19 000 000	6 352 000	2 000 000	71 803 348	99 155 348
Disposition av fg års resultat					
Utdelning	-	-	-	-456 000	-456 000
Årets resultat		-	-	6 018 131	6 018 131
Eget kapital 2023-12-31	**19 000 000**	**6 352 000**	**2 000 000**	**77 365 479**	**104 717 479**

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

		2023	2022	2021	2020	2019
Marknad						
Intäkter	mkr	103,6	93,9	91,7	85,8	82,7
Intäkter förändring	%	10,3	2,4	6,9	3,7	1,5
Antal bostäder	st	1 078	1 081	1 081	1 064	1 026
Ekonomisk vakansgrad bostäder	%	0,7	1,0	0,9	1,5	1,3
Omflyttningar under året	%	16	16	17	17	17
Hyresnivå bostäder	kr/m2	1 127	1 072	1 047	1 007	971
Resurs						
Antal anställda	st	25	26	26	25	25
- fastighetstekniker	st	15	16	16	16	16
- hantverkare	st					
- tjänstemän	st	10	10	10	9	9
Bostäder per anställd	st	43	42	42	43	41
Belåningsgrad	%	52	50	51	53	57
Resultat						

20240604122996

		2023	2022	2021	2020	2019
Soliditet	%	19,8	20,8	20,8	19,1	15,6
Avkastning på totalt kapital	%	2,5	2,2	3,7	5,3	neg
Driftutgiftsgrad	%	62	61	57	59	66
- rep/uh driftutgiftsgrad	%	14	17	14	16	24
- fastighetsskötsel driftutgiftsgrad	%	21	20	20	19	21
- administration driftutgiftsgrad	%	10	11	10	9	9

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	71 347 348
Årets resultat	6 018 131
	77 365 479

Styrelsen föreslår att vinstmedlen för moderbolaget disponeras så

att till aktieägaren utdelas 34 kr per aktie, totalt	646 000
att i ny räkning överförs	76 719 479
	77 365 479

Styrelsens yttrande över den föreslagna vinstutdelningen
Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap § 2-3 st.

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

20240506-20240507

Resultaträkning	**Not**	**2023**	**2022**
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning	2, 3	93 372 002	87 889 250
Övriga rörelseintäkter		10 215 477	6 040 217
Summa intäkter m m		103 587 479	93 929 467
Rörelsens kostnader			
Driftkostnader	4, 5	-64 344 395	-56 862 257
Underhållskostnader		-10 723 095	-12 486 672
Fastighetsskatt		-1 128 035	-1 052 059
Av- och nedskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar		-13 583 932	-13 078 600
Övriga rörelsekostnader		-737 595	-91 758
Summa rörelsens kostnader		-90 517 052	-83 571 346
Rörelseresultat		13 070 427	10 358 121
Resultat från finansiella intäkter och kostnader			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		183 306	238 888
Räntekostnader och liknande resultatposter		-6 534 134	-3 578 575
Summa resultat från finansiella investeringar		-6 350 828	-3 339 687
Resultat efter finansiella poster		6 719 599	7 018 434
Bokslutsdispositioner		42 795	55 193
Skatt på årets resultat	6	-744 263	-3 297 831
Årets resultat		6 018 131	3 775 796

20240604172998

Balansräkning	**Not**	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggingstillgångar			
Dataprogram	7	0	0
Goodwill	8	9 761	48 808
		9 761	48 808
Materiella anläggningstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	9	509 424 104	453 683 966
Inventarier	10	489 907	137 611
Pågående nyanläggningar	11	343 328	15 911 106
		510 257 339	469 732 683
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	12	4 850 000	4 850 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13	40 000	40 000
Övriga långfristiga fordringar	14	310 916	349 612
		5 200 916	5 239 612
Summa anläggningstillgångar		515 468 016	475 021 103
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Förnödenheter och förråd		918 154	629 805
Kortfristiga fordringar			
Hyres- och kundfordringar		1 891 677	477 186
Fordringar hos koncernföretag		654 931	461 971
Fordringar hos Säters kommun		8 170 803	533 179
Övriga kortfristiga fordringar		2 605 425	53 927
Aktuell skattefordran		1 742 084	1 784 495
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		172 659	1 151 943
		15 237 579	4 462 701
Kassa och bank		52 481	52 481
Summa omsättningstillgångar		16 208 214	5 144 987
Summa tillgångar		531 676 230	480 166 090

20240604220909

Balansräkning	**Not**	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		19 000 000	19 000 000
Uppskrivningsfond	15	6 352 000	6 352 000
Reservfond		2 000 000	2 000 000
		27 352 000	27 352 000
Fritt eget kapital	16		
Balanserat resultat		71 347 348	68 027 552
Årets resultat		6 018 131	3 775 796
		77 365 479	71 803 348
Summa eget kapital		104 717 479	99 155 348
Obeskattade reserver	17	783 213	826 008
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	20	15 840 050	15 095 787
Summa avsättningar		15 840 050	15 095 787
Långfristiga skulder	18		
Skulder till kreditinstitut		319 700 000	279 200 000
Summa långfristiga skulder		319 700 000	279 200 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		54 700 000	44 700 000
Leverantörsskulder		10 129 353	14 254 325
Skulder till Säters Kommun		3 740 647	4 595 388
Skulder till koncernföretag		11 240 162	11 341 891
Övriga kortfristiga skulder		1 144 394	736 261
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		9 680 932	10 261 082
Summa kortfristiga skulder		90 635 488	85 888 947
Summa eget kapital och skulder		531 676 230	480 166 090

20240604123000

Kassaflödesanalys	**Not**	**2023**	**2022**
Den löpande verksamheten	19		
Resultat efter finansiella poster		6 719 599	7 018 434
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	21	10 876 000	13 170 358
Betald inkomstskatt		42 411	165 919
		17 638 010	20 354 711
Kassaflöde från den löpande verksamheten förändringar av rörelsekapital			
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/minskning(+) av förråd		-288 349	12 436
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-2 661 495	-284 826
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		-2 729 462	6 633 778
Kassaflöde från den löpande verksamheten		11 958 704	26 716 099
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-55 447 530	-30 552 119
Avyttrade materiella anläggningstillgångar		4 085 920	2 523 997
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-51 361 610	-28 028 122
Finansieringsverksamheten			
Upptagning lån		47 976 003	0
Utbetald utdelning		-456 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		47 520 003	0
Årets kassaflöde		8 117 097	-1 312 023
Likvida medel vid årets början		52 481	1 364 504
Likvida medel vid årets slut	22	8 169 578	52 481

20240604230001

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Bolagets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade mot föregående år.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Offentliga bidrag
Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfylls. Ett offentigt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som skuld.

Intäkter
Hyror
Hyresavtal redovisas netto efter avdrag för hyresbortfall. Intäkterna hänförs till den period vilken den avser.

Ränta, royalty och utdelning
Intäkt redovisas när de ekonomiska fördelarna som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt när inkomsten kan beräkas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt effektivräntemetoden. Royalty periodiseras i enlighet med överenskommelsen ekonomiska innebörd. Utdelning redovisas när ägarens rätt att erhålla betalningen har säkerställts.

Eftersom moderföretaget innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i dotterföretaget redovisas utdelning när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Koncernbidrag och aktieägartillskott
Koncernbidrag som erhållits/lämnats redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Det erhållna/lämnade koncernbidraget har påverkat företagets aktuella skatt.

Aktieägartillskott som lämnas utan att emitterade aktier eller andra egenkapitalinstrument erhållits i utbyte redovisas i balansräkningen som en ökning av andelens redovisade värde.

Återbetalda aktieägartillskott redovisas i balansräkningen som en minskning av andelens redovisade värde.

Leasingavtal
Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är operationella eller finansiella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Uthyrning av lokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden. Bolagets hyresavtal mot kunder bedöms som operationell leasing.

Inkomstskatter
Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

20240604123002

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Immateriella anläggningstillgångar
Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Avskrivningstid: 5 år.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar med tillägg för uppskrivningar.. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas (år):

Byggnader	
- Stomme	100
- Badrum/köksstam	50
- Tak	25-50
- Fasad	50-80
- Balkong, fönster	50
- Värme, el, ventilation mm	50
- Hiss	40
- Installation	20
- Snickeri/köksinredn	30
- Fiber	10
Markanläggningar	20
Inventarier, fordon	3-5
Anslutningsavgifter	5

Inga låneutgifter aktiveras.

Nedskrivningar av immateriella ohc materiella tillgångar samt andelar i koncernföretag.
När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

20240604123003

I resultaträkningen redovisas nedskrivning och återföringar av nedskrivning i den funktion där tillgången nyttjas.

Finansiella tillgångar och skulder
Finansiella tillgångar och skulder som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepappersinnehav, kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Säterbostäder AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella anläggningstillgångar
Posten består huvudsakligen av värdepapper. Innehavet innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas andelarna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Kundfordringar och övriga fordringar
Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder
Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Varulager
Förråd värderas enligt lägsta värdets princip.

Andelar i dotterföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och företag med ägarintresse i
Andelar i dotterföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och företag det finns ägarintresse i redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Ersättning till anställda
Ersättning till anställda vid avslutad anställning
I de fall pensionsförpliktelserna är uteslutande beroende av värdet på en ägd tillgång redovisas pensionförpliktelsen som en avsättning motsvarande tillgångens redovisade värde.

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda.

Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsbolag, och företaget har inte längre någon förpliktelse till den anställde när den avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Vid förmånsbestämda planer har företaget en förpliktelse att lämna de överenskomna ersättningarna till

20240604123004

nuvarande och tidigare anställda. Företaget bär i allt väsentligt dels risken att ersättningarna kommer att bli högre än förväntat (aktuariell risk), dels risken att avkastningen på tillgångarna avviker från förväntningarna (investeringsrisk). Investeringsrisk föreligger även om tillgångarna är överförda till ett annat företag.

Avgiftsbestämda planer
Företaget har valt att redovisa alla pensionsförpliktelser som avgiftsbestämda. Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

Övriga långfristiga ersättningar till anställda
Skuld avseende övriga långfristiga ersättningar till anställda redovisas till nuvärdet av förpliktelsen på balansdagen.

Ersättningar vid uppsägning
Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger företaget några framtida ekonomiska fördelar, redovisas endast som en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att antingen
a) avsluta en anställds eller en grupp av anställdas anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller
b) lämna ersättningar vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Ersättningar vid uppsägningar redovisas endast när företaget har en detaljerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen.

Eventualförpliktelser
En eventualförpliktelse är:

* En möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller
* En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning för sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Nyckeltalsdefinitioner
Soliditet
Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutning.

Genomsnittlig skuldränta
Räntekostnad för fastighetslån i procent av genomsnittlig låneskuld för fastighetslån.

Belåningsgrad
Fastighetslån i förhållande till anskaffningsvärde fastigheter

Avkastning på totalt kapital
Resultat efter finansiella intäker i förhållande till balansomslutning

20240604123005

Not 2 Hyresintäkter

	2023	2022
Bruttohyra		
Bostäder	75 923 452	72 458 984
Lokaler	15 284 069	13 937 476
Garage och P-platser m fl objekt	3 667 661	3 172 021
	94 875 182	89 568 481
Hyresbortfall		
Bostäder	-498 345	-752 286
Lokaler	-41 528	-12 545
Garage och P-platser m fl objekt	-573 555	-430 137
	-1 113 428	-1 194 968
Hyresrabatter	-389 752	-484 263
Summa intäkter	93 372 002	87 889 250

Not 3 Operationella leasingavtal

	2023	2022
Leasingavtal där företaget är leasingtagare		
Framtida minimileasingavgifer, som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.		
Förfaller till betalning inom ett år	955 402	1 373 152
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	918 899	1 171 159
	1 874 301	2 544 311
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	950 957	826 195

20240604123006

	2023	2022
Leasingavtal där företaget är leasegivare		
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	11 401 601	15 145 325
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	20 647 512	28 372 892
	32 049 113	43 518 217

Tre av Säterbostäders fastigheter är SÄBO-fastigheter (särskilda boenden) där två av fastigheterna innehas för långsiktig uthyrning. Del av fastigheten Siggebo 1 hyrs ut som LSS-boende. Två separata avtal finns med ett respektive två års avtalsperiod. Del av fastigheten Fågelsången 3 hyrs ut till Hemtjänsten där avtalsperioden löper ut om två år. Fastigheten Åkaren 6 är ett LSS-boende där avtalsperioden löper ut om fem år. Säterbostäder har byggt ett nytt LSS-boende, Odalmannen 15. Det boendet har tagits i bruk i slutet av 2023.
Övriga fastigheter avser uthyrning av bostäder där avtalen räknas som uppsägningsbara.

Not 4 Driftkostnader

	2023	2022
Reparationer	3 809 661	3 634 071
Fastighetsskötsel	21 861 492	19 092 319
Vattenavgifter	5 435 974	5 107 383
Värmekostnader	11 895 442	10 519 337
Elavgifter	6 010 850	4 010 376
Renhållning	2 543 823	2 013 386
Administration	10 392 275	10 272 781
Hyresgästföreningen	151 199	165 229
Försäkringskostnader	1 018 745	831 994
Kabel-Tv	711 472	711 472
Avskrivna fordringar	192 952	133 599
Marknadsföring	79 355	202 964
Avgifter för juridiska åtgärder	64 455	70 207
Övriga driftskostnader	180 550	97 139
Summa driftskostnader	64 348 245	56 862 257

20240604123007

Not 5 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2023	2022
Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män har uppgått till:		
Kvinnor	8	8
Män	17	18
Totalt	25	26
Löner och ersättningar	11 275 621	10 819 138
Sociala avgifter enligt lag och avtal	3 602 247	3 404 444
Pensionskostnader	965 323	941 911
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader.	15 843 191	15 165 493

Not 6 Skatt på årets resultat

	2023	2022
Uppskjuten skattekostnad	-744 263	-3 297 831
Avstämning av effektiv skatt		
Redovisat resultat före skatt	6 719 599	7 073 627
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6%)	-1 384 237	-1 457 167
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-474 318	-31 326
Ökning/minskning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	1 668 472	-1 901 946
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	0	-44
Förändring temporära skillnader	-744 263	-3 297 831
Övriga skattemässiga justeringar	190 083	3 390 483
Redovisad skattekostnad	-744 263	-3 297 831

Not 7 Dataprogram

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	100 307	100 307

20240604230038

	2023	2022
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	100 307	100 307
Ingående avskrivningar	-100 307	-100 307
Utgående ackumulerade avskrivningar	-100 307	-100 307
Utgående restvärde enligt plan	0	0

Not 8 Goodwill

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	195 235	195 235
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	195 235	195 235
Ingående avskrivningar	-146 427	-107 380
Årets avskrivningar	-39 047	-39 047
Utgående ackumulerade avskrivningar	-185 474	-146 427
Utgående restvärde enligt plan	9 761	48 808

Not 9 Förvaltningsfastigheter

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	651 981 718	636 510 735
-Försäljningar och utrangeringar	-2 700 907	-734 721
-Omklassificering	70 537 216	15 644 261
-Inköp	0	561 543
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	719 818 027	651 981 818
Ingående avskrivningar	-196 917 186	-184 381 007
-Försäljningar och utrangeringar	1 391 563	643 063

20240604123009

	2023	2022
-Avskrivningar enligt plan	-13 693 725	-13 179 242
Utgående ackumulerade avskrivningar	-209 219 348	-196 917 186
Ingående nedskrivningar	-9 380 566	-9 586 558
Årets avskrivning på nedskrivning	205 992	205 992
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-9 174 574	-9 380 566
Ingående uppskrivningar	8 000 000	8 000 000
Utgående ackumulerade uppskrivningar	8 000 000	8 000 000
Utgående bokfört värde förvaltningsfastigheter	509 424 104	453 683 966
Bedömt marknadsvärde:		
Vid årets början	887 000 000	806 000 000
Vid årets slut	1 003 833 000	887 000 000

Verkligt värde baseras på interna värdringar av hela Säterbostäder ABs fastighetsbestånd. Verkliga värdet har bedömts med en avkastningsmetod där framtida kassaflöden nuvärdesberäknas. Kalkylperioden löper från januari 2024 till och med december 2028.

Förvaltningsfastigheter
Bolagets fastigheter innehas för långsiktig uthyrning och klassificeras därför som förvaltningsfastigheter.

Not 10 Inventarier

	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 843 895	1 811 478
-Anskaffningar	478 092	96 827
Försäljningar och utrangeringar	-96 827	-64 410
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 225 160	1 843 895
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-1 706 284	-1 704 391
-Årets avskrivningar	-57 150	-66 303

20240604123010

	2023	2022
-Försäljningar och utrangeringar	28 181	64 410
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-1 735 253	-1 706 284
Utgående planenligt restvärde	489 907	137 611

Not 11 Pågående nyanläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående nedlagda kostnader	15 911 106	1 661 618
Under året nedlagda kostnader	54 969 438	29 893 749
Omklassificering	-70 537 216	-15 644 261
Utgående nedlagda kostnader	343 328	15 911 106

Not 12 Andelar i koncernföretag

	Org nr	Säte
Säters Kommuns Fastighets AB	556401-4933	Säter

	2023-12-31	2022-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	4 850 000	4 850 000
Redovisat värde vid årets slut	4 850 000	4 850 000

Not 13 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	40 000	40 000
Redovisat värde	40 000	40 000

20240604230111

Not 14 Övriga långfristiga fordringar

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	349 612	308 128
Reglerade fordringar	-77 321	-37 837
Tillkommande fordringar	38 625	79 321
Redovisat värde	310 916	349 612

Not 15 Uppskrivningsfond

	2023	2022
Redovisat värde vid årets början	6 352 000	6 352 000
Redovisat värde vid årets slut	6 352 000	6 352 000
Värde som tillgången skulle ha redovisats till om uppskrivning ej skett	78 487 086	80 145 357

Uppskrivningar av anläggningstillgångar förändrar ej anläggningarnas skattemässiga restvärde, och som en konsekvens härav återläggs avskrivningarna på uppskrivningsbeloppen såsom ej avdragsgilla kostnader i deklarationen.

Not 16 Villkorat aktieägartillskott

	2023-12-31	2022-12-31
Aktieägarna har lämnat villkorat aktieägartillskott som totalt uppgår till	820 251	820 251

Not 17 Obeskattade reserver

	2023	2022
Ackumulerade överavskrivningar	783 213	826 008
Summa	783 213	826 008

20240604230112

Not 18 Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	20 000 000	41 500 000
Summa	20 000 000	41 500 000

Not 19 Betalda räntor och erhållen utdelning

	2023	2022
Erhållen ränta	183 306	238 888
Erlagd ränta	6 534 134	3 578 575

Not 20 Uppskjuten skatt

2023-12-31

	Redovisat värde	Skattemässigt värde	Temporär skillnad
Väsentliga temporära skillnader hänförliga till uppskjuten skattefordran			
Byggnader och mark inkl markanläggning	509 431 448	430 785 968	-78 645 480
	509 431 448	430 785 968	-78 645 480

2023-12-31

	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Väsentliga temporära skillnader			
Byggnader och mark inkl markanläggning		15 840 050	15 840 050
Uppskjuten skattefordran/skuld		15 840 050	15 840 050

2022-12-31

	Redovisat värde	Skattemässigt värde	Temporär skillnad
Väsentliga temporära skillnader hänförliga till uppskjuten skattefordran			
Byggnader och mark inkl markanläggning	452 931 934	379 651 415	-73 280 519
	452 931 934	379 651 415	-73 280 519

2022-12-31

20240604230113

	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Väsentliga temporära skillnader			
Byggnader och mark inkl markanläggning		15 095 787	15 095 787
Uppskjuten skattefordran/skuld		15 095 787	15 095 787

Not 21 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde, mm

	2023	2022
Avskrivningar	13 583 933	13 078 600
Rearesultat försäljning av anläggningstillgångar	-2 707 933	91 758
Summa justeringar	10 876 000	13 170 358

Not 22 Likvida medel i kassaflödesanalys

	2023	2022
Banktillgodohavanden	52 481	52 481
Tillgodohavanden på koncernkonto	8 117 097	0
	8 169 578	52 481

Not 23 Ställda säkerheter

	2023-12-31	2022-12-31
Fastighetsinteckningar	109 345 300	109 345 300
varav i eget förvar	79 947 625	79 947 625

Not 24 Koncernuppgifter

Företaget är helägt dotterföretag till Säters kommun, org nr 212000-2247 med säte i Säter. Säters kommun upprättar koncernredovisning för den största koncernen som bolaget ingår i.

Företaget utgör moderföretag för en koncern med dotterföretag enligt not 12, upprättar ej koncernredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen kap 7 §2, då företaget och dess samtliga företag omfattas av en koncernredovisning som upprättas av Säters kommun.

20240604230114

Säter 2024-04-26

Per-Inge Nyberg
Ordförande

Sven-Erik Berglund

Maud Jones Jans

Göran Söderqvist

Göran Johansson

Fredric Vådegård

Roger Karlsson

Ellinor Fredriksson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 7 maj 2024

KPMG AB

Camilla Edelbrink
Auktoriserad revisor

20240604230015

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Säterbostäder Aktiebolag, org. nr 556515-8713

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Säterbostäder Aktiebolag för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Säterbostäder Aktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säterbostäder Aktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

20240604230316

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Säterbostäder Aktiebolag för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säterbostäder Aktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Falun den 7 maj 2024

KPMG AB

Camilla Edelbrink

Camilla Edelbrink
Auktoriserad revisor

ESF00518 20240207

Årsredovisning 2023
Säters kommun

2024-03-20

SÄTERS
KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kommunalrådet har ordet 3

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling 4
Den kommunala koncernen 5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 6
Händelser av väsentlig betydelse 8
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 9
Balanskravsresultat 26
Väsentliga personalförhållanden 27
Förväntad utveckling 29

RÄKENSKAPER

Resultaträkning 30
Finansieringsanalys 30
Balansräkning 31
Nothänvisningar 32
Ord och uttryck 38
Driftsredovisning 39
Investeringsredovisning 41
Nyckeltal 42
Va-verksamhet: Resultaträkning och Balansräkning 43
Va-verksamhet: Nothänvisningar 44

REVISIONSBERÄTTELSE 45

MILJÖBOKSLUT 2023 46

20240815004S2

KOMMUNALRÅDET HAR ORDET

2023 är slut och vi kan se tillbaka på ett år då Säters kommun formligen har exploderat i utveckling och nybyggen. Detta trots att vi tillsammans har kämpat mot krig, krisande ekonomi och höjda kostnader.

Vi har inte ställt in utan ställt om kommunens verksamhet för att klara vårt uppdrag. Vi ser att det kommer bättre tider både för Säterborna och företagen i kommunen.

I Säters kommun är den öppna arbetslösheten en av de lägsta i landet men framtida behov och krav gör att vi aldrig kan vila, utan vi måste fortsätta utveckla och anpassa oss.

Vad har hänt 2023? Vad har Säters kommun gjort? Här är några glimtar av allt som har skett:

- Vi bygger ny gång- och cykeltunnel under järnvägen och riksväg 70 tillsammans med Trafikverket. Det innebär att vi kommer att få säkrare trafik för tåg, bil, gång och cykel.
- Vi har utfört renovering av våra fritidsanläggningar i Säterdalen, Skönvikhallen och Mora IP.
- Multiarenan i Säter invigdes i somras.
- Vi har gett verksamhetsstöd och ekonomiskt stöd till bystugeföreningar.
- Alla ungdomar mellan 15-17 år fick sommarjobb i kommunen.
- Engelska parken i Grängshammar är färdig och invigdes i somras.
- Det byggs nya lägenheter i Storhaga samt Mora by i Gustafs.
- Ett nytt LSS-boende i Säter har precis öppnat.
- Bygget av vårt nya särskilda boende på Prästgärdet i centrala Säter är klart och invigdes i höstas.
- Säterbostäder har byggt ett nytt kontor som nu står färdigt efter riksväg 70.

Kommunens arbete är för alla i kommunen, oavsett i vilken kommundel du bor. En hel del av det en kommun gör tar lite tid att genomföra, men när det väl är klart, då blir det bra.

I allt vi gör ser vi framåt. Långsiktigheten är vår styrka. Det är så vi skapar ”Hållbara Säters kommun”. Jag hoppas att alla invånare känner framtidstro och att vi lever i en kommun som vi kan vara stolta över och tillsammans kan göra ännu bättre.

Mats Nilsson
kommunstyrelsens ordförande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har i sin rekommendation 16 presenterat ytterligare anvisningar hur den sammanställda redovisningen skall utformas och i rekommendation 15 om den gemensamma förvaltningsberättelsens innehåll och utformning.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2023 blev +15,2 mkr (2022 +16,1 mkr). Bolagskoncernen redovisar ett resultat på 6,1 mkr (2022 +3,7 mkr), och kommunen ett resultat på 9,1 mkr (2022 +12,3 mkr).

Koncernens nyckeltal

Koncernens soliditet uppgick 2023-12-31 till 35,1 % (2022 38,8 %).

Likviditeten inklusive pensionsmedelsförvaltingen uppgick till 16,6% (2022 14,2 %). Med likviditet menas här likvida medel och pensionsmedelsförvaltningen i förhållande till externa kostnader. Kommunen och dess helägda dotterbolag samordnar likviditetshanteringen genom ett koncerngemensamt konto. Koncernkontot ger parterna möjlighet att låna pengar av varandra, vilket gör att den totala likviditetsreserven kan hållas nere. F. n. utnyttjas inte koncernkrediten som uppgår till totalt 55 mkr för hela kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling	Koncern					
	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1 057 366	981 896	949 664	910 446	868 031	846 563
Verksamhetens kostnader	-1 042 161	- 965 839	- 922 581	- 877 244	- 855 964	- 832 082
Årets resultat (inkl skatt)	15 205	16 056	27 083	33 202	12 067	14 481
Soliditet	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%	42,2%	47,5%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%	23,8%	25,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%	57,8%	52,5%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%	76,2%	74,8%
Investeringar	191 770	190 241	124 792	120 394	177 992	130 909
Långfristiga skulder	887 397	703 935	589 132	586 799	537 607	372 748

	Kommun					
	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd	11 243	11 271	11 242	11 161	11 093	11 123
Kommunal skattesats	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Verksamhetens intäkter	975 701	915 392	879 910	841 486	806 678	788 032
Verksamhetens kostnader	- 966 641	- 903 071	- 862 891	- 826 886	- 795 516	- 782 656
Årets resultat	9 060	12 321	17 019	14 600	11 162	5 376
Soliditet	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%	55,4%	58,5%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%	28,1%	27,8%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%	44,6%	41,5%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%	71,9%	72,2%
Investeringar	140 587	155 675	84 380	90 505	57 288	70 428
Långfristiga skulder	494 434	362 231	250 726	262 218	208 969	168 585

20240815004553

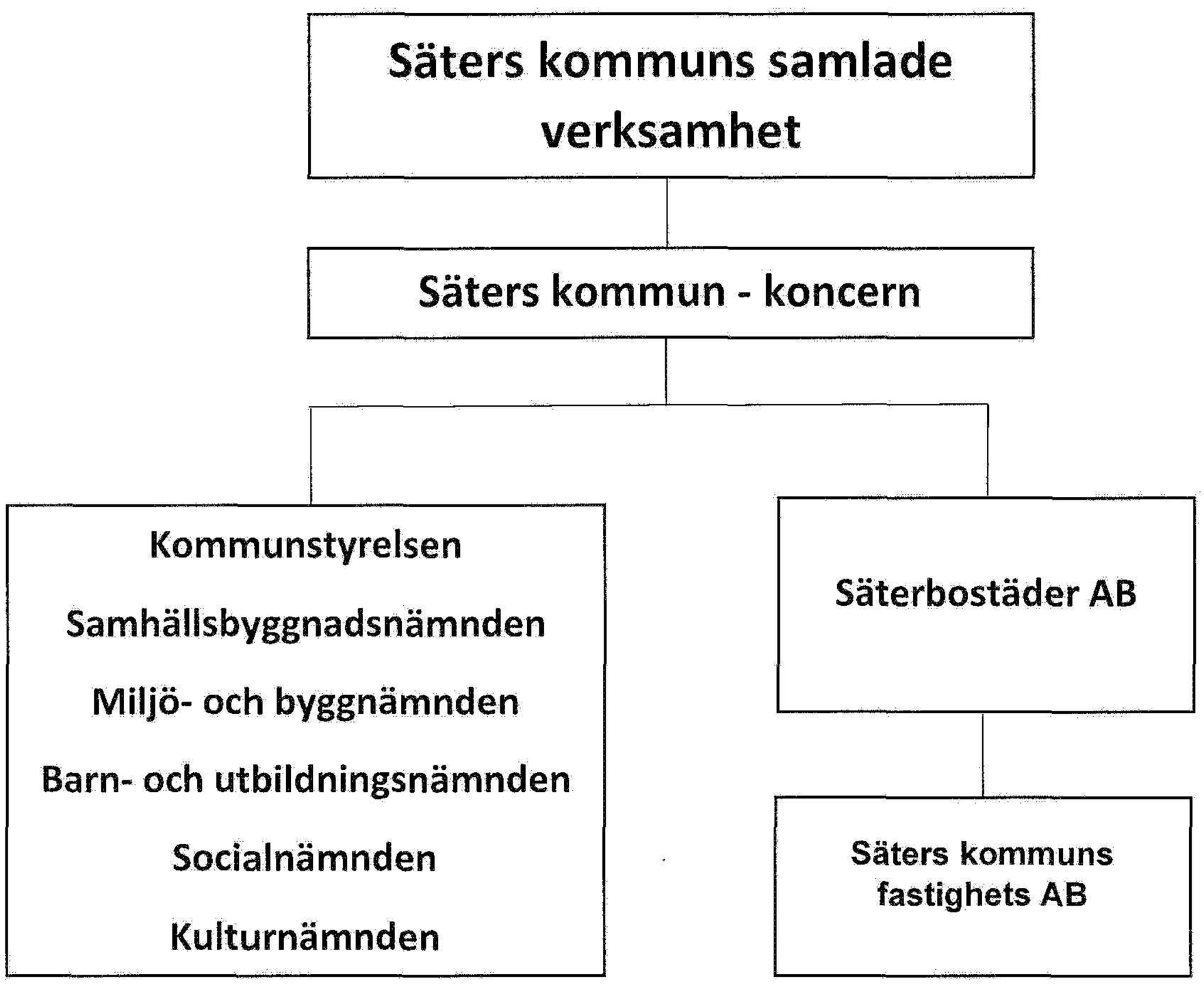
DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Kommunkoncernens omfattning

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2023 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Säterbostäder AB, org. nr 556515-8713, har till föremål för sin verksamhet att inom Säters kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter och tomträtter, samt bygga bostäder, lokaler, kollektiva anordningar, samt därmed förenlig verksamhet. Kommunen äger hela aktiekapitalet om 19 mkr i Säterbostäder AB. Kommunen har borgensåtagande för bolagets lån med 365,4 mkr.

Säters Kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933, är ett av Säterbostäder AB helägt dotterbolag som till föremål för sin verksamhet har att inom Säters kommun uppföra, sälja, och förvalta lokaler för vård, undervisning, kontor och småindustri och därmed förenlig verksamhet. Kommunen har ett borgensåtagande för detta bolags lån med 2,4 mkr.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Säters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och under 2021 med 81 personer. Befolkningen har fortsatt att öka under 2022 med 29 personer till 11 271 invånare. Säters befolkning ökande under första halvåret 2023 men har sedan minskat under andra halvåret. Totalt minskade befolkningen under 2023 med 28 personer till 11 243 invånare den 31 december 2023.

Upplysningar om finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finansieringspolicyn innehåller riktlinjer för riskmandat och kapitalbindningstider för finansieringsverksamheten inom kommunen. I riktlinjer och placeringsreglementet för Säters kommuns pensionsfond anges vilka placeringsmöjligheter som är möjliga och hur besluten samt uppföljning ska utföras.

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk och finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk/marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

<u>Ränte- och finansieringsrisk</u>
Per den 31 december 2023 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 852 (676) mkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen uppgick till 128 (123) mkr. Den kommunala koncernens nettoskuld exkl pensionsförpliktelsen uppgick per balansdagen till 724 (553) mkr. Nettoskulden har ökat jämfört med föregående år med anledning av ökad upplåning under året.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 475 (350) mkr per den 31 december 2023, medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar tillgångarna ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen vid samma tidpunkt uppgick till 128 (123) mkr. För kommunen uppgick nettoskulden per 31 december 2023 exklusive pensionsförpliktelsen till 347 (227) mkr.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta.

Kommunens finansieringspolicy anger att räntebindningstiden ska spridas så att maximalt 70 % av belåningen får ha rörliga räntor och maximalt 60 % av belåningen får ha bundna räntor. Kapitalbindningstiden sprids så att maximalt 40 % av belåningarnas bindningstid ligger på årsintervaller upp till 5 år. Därefter maximalt 40 % på intervallet 6-10 år.

Säterbostäder AB hanterar finansiell risk genom efterlevnad av egen finanspolicy och belåningsgrad. Nuvarande lån har merparten fast ränta och bindningstid på 3-8 år. Affärsrisk hanteras genom bedömning av vakansgradens utveckling och den materiella risken hanteras genom stabil planering av fastighetsunderhåll.

<u>Kredit- och likviditetsrisk/Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar</u>
Kommunen har 82 mkr placerat i räntebärande papper utgivna av svenska staten. Placeringarna följer kommunens riktlinjer och placeringsreglemente.

20240815004S4

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierad risk	*Beskrivning*	*Organisatorisk enhet*	*Hantering av risk*
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för ej uppnådda mål för befolkningsökning kommande år. Minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	Översyn av bostadsutveckling. Samordning inom koncernen.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Kompetensbrist. Negativa effekter på kvalitet och personal.	Kommunala koncernen	Kompetensförsörjningsplan
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning ger betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finansieringspolicy som anger andel rörliga respektive bunda räntor samt kapitalbindningstider.
Hög belåning	Stora investeringsbehov i egen regi ger en hög belåning som bergränsas av lånetak.	Kommunala koncernen	Fastighets- och investerings-utredning

Pensionsförpliktelse kommun		**2023**	**2022**
	Total förpliktelse i balansräkningen		
a)	Avsättning inklusive särskild löneskatt	13 085	12 644
b)	Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	204 374	201 766
	Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	46 025	37 404
	Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring)	263 484	251 814
Förvaltade pensionsmedel-Marknadsvärde			
	Totalt pensionsförsäkringskapital	58 478	46 429
a)	Varav överskottsmedel	625	427
	Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	127 869	122 998
	Summa förvaltade pensionsmedel	187 347	169 427
Finansiering			
	Återlånade medel	77 137	82 387
	Konsolideringsgrad	71%	67%

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel

Under året har 13 mkr av ingående placeringar i statliga obligationer förfallit. Per 31 december 2023 är 82 mkr placerade i statliga obligationer och 45 mkr finns på ett likvidkonto där belopp har varit placerat på ett fastränteкonto under delar av året. Årlig avkastning på pensionsmedel uppgår till 3,1 mkr. Marknadsvärde på kvarvarande placeringar har under 2023 haft en värdeökning på 1,7 mkr. Avkastning och förfallna placeringar går till ett bankkonto kopplat till detta. Från detta konto planeras uttag av ett årligt beslutat belopp ut som ska täcka kring hälften av kostnaden för pensioner intjänade före 1998. Beslut om uttag tas i samband med årsbokslut. Inget uttag budgeterades för året men ett uttag av pensionsmedel föreslås med 14 mkr.

Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring

Efterlevandeskydd för alla samt förmånsbestämd pension för löner över 7,5 basbelopp, har tryggats via pensionsförsäkring.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

År 2023 har präglats av fortsatt stor osäkerhet med anledning av omvärldsfaktorer med kraftiga kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, ränteutvecklingen, kriget i Ukraina mm som medfört utmaningar för kommunens ekonomi. Kommunen har också stora investeringsbehov med ökad upplåning. Kommunen budgeterade ett underskott för året på -4,6 mkr där disponering av RUR planerades för att uppnå ett nollresultat. Vid första budgetuppföljningen i mars 2023 befarandes kommunen göra ett stort underskott på ca 20 mkr för året. För att parera det befarande underskott togs beslut om effektiviseringar av driftkostnaderna under 2023 samt också omprioriteringar och framflyttning av investeringar gjordes. Totala åtgärder för 2023 uppgick till drygt 23 mkr vilket är en stor bidragande orsak till att kommunen, tillsammans med ökade skatteintäkter och generella bidrag, redovisar ett positivt resultat för året.

Under hösten 2023 stod det nya särskilda boendet Prästgärdet klart för inflytt. Det nya boendet har 70 lägenheter varav 10 korttidsplatser. Ett annat större projekt är Trafikverkets projekt kring järnvägen i centrala Säter. Investeringar har också gjorts i fritidsanläggningar i Säterdalen, Skönvikhallen och Mora IP samt Multiarenan i Säter invigdes i somras.

Samtliga verksamheter inom kommunen påverkades av pandemin där verksamheterna tvingades till många anpassningar. Pandemin resulterade i att också utveckla verksamheterna då krav ställts på både verksamhet och medarbetare att snabbt kunna ställa om utifrån rådande förutsättningar. Den omställning som gjordes till digitala möten har i viss mån fortsatt där vissa typer av möten fortsatt sker digitalt. Arbete med digitalisering pågår för att fortsätta effektivisera och automatisera olika processer.

Under året har Barn- och Utbildningssektorn bytt elevregistersystem och inom den sociala sektorn har förberedelser gjorts i alla sektorns verksamheter för införandet av ett nytt verksamhetssystem. Detta har ökat arbetsbelastningen inom båda på verksamheterna under året. Positiva effekter är att erfarenhetsutbytet har lett till ett nära samarbete med Hedemora som också har infört elevregister-systemet. Systembytet inom den sociala sektorn kommer att medföra ett mer strukturerat arbetssätt och ett modernt verksamhetssystem.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner.

Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut.

Budgetprocessen startar hösten två år innan verksamhetsåret med att förutsättningar och preliminära ramar tas fram i ett budgetdirektiv som sedan fastställs i kommunfullmäktige i november två år innan verksamhetsåret tillsammans med förutsättningar för investeringsbudget. Våren året innan verksamhetsåret tas nya skatteprognoser fram och nämnderna arbetar fram sina behovskalkyler tillsammans med investeringsbehov för kommande 3 år som sedan bearbetas i en budgetberedning som lämnar ett budgetförslag. Budgetförslaget går sedan till beslut av kommunfullmäktige i juni.

20240815004555

Under hösten omarbetas budgeten utifrån nya kända förutsättningar som resulterar i en reviderad budget som beslutas i kommunfullmäktige i november året innan verksamhetsåret. Nämnderna beslutar sedan om fördelning av sin ramanslagna budget till sina verksamheter.

Uppföljning av budgeten med en årsprognos sker mars, april, maj, augusti, september, oktober och november. Delårsbokslut tas fram per augusti och helårsbokslut per december.

Ett ägardirektiv finns mellan Säters kommun och Säterbostäder AB som anger ägaridén, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, klimat- och miljömål, sociala mål, samordningsfrågor, informationsskyldighet och att Säterbostäder AB ska ingå i kommunens krisorganisation.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Uppföljning av finansiella mål och verksamhetsmål

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med fastställande av strategisk plan med ekonomiska ramar beslutar kommunfullmäktige om finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. De mål som fastställs i den strategiska planen följs upp i delårsrapport och årsredovisning. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

<u>Bedömning av god ekonomisk hushållning</u>

Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2023 genom att de finansiella målen uppnås samt att måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som god för samtliga mål där även tre av målen bedöms som god och ökande. Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2023 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolaget och bolagskoncernens mål uppfylls.

<u>RUR (Resultatutjämningsreserv)</u>

Säters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Medel kan avsättas till resultatutjämningsreserven vid goda resultat och reserven kan också användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget. Villkor för resultatutjämningsreserven finns som har beslutats av kommunfullmäktige.

Finansiella mål för kommunen

Säters kommun har i beslut om budget i Kommunfullmäktige 2022-06-16 fastställt Kommunens finansiella mål för resultat, investeringsnivåer, självfinansieringsgrad och skuldsättning samt hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas år 2023. En översyn av de finansiella målen gjordes och de finansiella målen reviderades i Kommunfullmäktiges beslut om reviderad budget 2022-12-15.

<u>Resultatmål</u>

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de

kommande åren och det ökade lånebehovet. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod.

Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar, och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Justerat resultat	**Utfall 2022**	**Budget 2023**	**Utfall 2023**
Årets resultat	12 321	-4 575	9 060
VA-enhetens resultat	947	0	-543
Avdrag/tillägg avkastning pensionsförvaltning	13 725	-1 099	-4 831
Tillskott från pensionsförvaltning	0	0	14 000
Justerat resultat	**26 993**	**-5 674**	**17 686**
Resultatmål i %	3,5%	-0,7%	2,2%
Avsättning till/disponering av RUR	-4 500	5 674	0
Justerat resultat inklusive avsättning till RUR	**22 493**	**0**	**17 686**
Resultatmål i %	3,0%	0,0%	2,2%
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	761 437	787 018	804 388

Årets resultat:
Utfall för årets resultat 2023 för kommunen uppgick till +9,1 mkr (2022 +12,3 mkr), vilket är 13,6 mkr bättre än det budgeterade resultatet på -4,6 mkr. Resultatet uppvisar en ökning av det egna kapitalet med 9,1 mkr.

Resultatmål för 2023 – Justerat resultat:
Budget för justerat resultat år 2023 är ett nollresultat med disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) med 5,7 mkr. Slutligt beslut för disponering av RUR tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året. Enligt budget planerades inget uttag av medel från pensionsförvaltningen.

Årets resultat justeras för avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas. Justerat resultat uppgår till ett överskott på 17,7 mkr (2022 22,5 mkr) och utgör 2,2% av skatteintäkter och generella bidrag, jämfört med budget på 0 mkr (0%). Justering görs med -4,8 mkr för den positiva avkastningen på pensionsförvaltningen och med -0,5 mkr för VA-enhetens positiva resultat. Uttag från pensionsförvaltningen föreslås med 14 mkr för 2023. I budget för 2023 planerades disponering av RUR med 5,7 mkr för att kunna uppnå ett nollresultat. Inget uttag görs av RUR genom att kommunen redovisar ett positivt resultat.

Måluppfyllelse: Resultatmålet för året uppfylldes.

20240815004S6

Investeringar och självfinansieringsgrad

Investeringsbehovet är fortsatt stort. Standarden på flera av kommunens fastigheter behöver generellt höjas. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Till detta kommer bl.a. beslutade åtgärder som sker i samarbete med Trafikverket.

För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Över en fyraårsperiod, tre föregående år plus beräkningsår, ska minst 60 % av investeringarna vara självfinansierade. Med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar.

Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt. Investeringar i ett nytt särskilt boende på totalt 230 mkr utgör ett enskilt objekt som har beslutats av kommunfullmäktige och ligger således utanför årets budgetram och exkluderas i beräkningen av självfinansieringsgraden.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till upparbetningsgrad. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Många projekt sträcker sig även över flera år vilket gör att det ibland är svårt att bedöma exakt hur mycket av projektet som belastar respektive år.

För 2023 har tillägg till investeringsbudget gjorts med en beräknad upparbetningsgrad. Under 2022 var upparbetningsgraden totalt 58 %, varav 48 % inom SBN skattefinansierat och 69 % inom VA/Renhållning. Bedömningen var att budgeterade projekt inte kommer att upparbetas fullt ut under 2023 och uppskattningen var att ca 60 % av budgeterade investeringar kommer att kunna upparbetas främst på grund av de förseningar som kan uppstå orsakade av utdragna projekteringar, överklagade upphandlingar och ytterligare krav på utredningar m.m. samt även kapacitetsbrist hos leverantörer.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 101,4 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2022 med 45,3 mkr. Total budget 2023 inklusive överförda medel uppgår till 146,8 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 88,1 mkr.

Utfallet av totala investeringar för året uppgår till 75 mkr med en upparbetningsgrad på 51% av årsbudget. Investeringar avseende nytt särskilt boende, som ligger utanför budgetram, tillkommer på 65,6 mkr och totala ackumulerade investeringar uppgår till 140,6 mkr inklusive nytt särskilt boende.

Självfinansieringsgrad:

Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet. Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende till år 2024.

I budget för 2023 gjordes bedömningen att målet på 60 % inte skulle uppnås för året men över en 4 års period.

Självfinansieringsgraden över en fyra års period uppgår till 80 % exklusive nytt särskilt boende. Beräknat inklusive nytt särskilt boende uppgår självfinansieringsgraden över en fyra års period uppgår till 43 %.

Måluppfyllelse: Kommunens mål för investeringsnivåer och självfinansieringsgrad uppnåddes.

Skuldsättning

Säters kommun har en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts för kommunkoncernen.

Nytt mål för 2023:

Nytt mål för skuldsättning har beslutats från år 2023 som utgörs av att ett lånetak införs, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare i stället för på nettoskuldsättningen såsom tidigare. Det innebär att målet på en skuldsättningsgrad för kommunkoncernen på 75 % av Kommuninvests limit slopas.

Under året har nyupplåning gjorts med 125 mkr med anledning av pågående investering i nytt särskilt boende och kommunens långfristiga lån uppgår till 475 mkr per 2023-12-31. Säterbostäder AB har under 2023 ökat upplåningen med 50 mkr och uppgår till 376,8 mkr vid årets slut. Koncernens totala upplåning uppgår till 851,8 mkr, vilket är en ökning med 175,5 mkr för koncernen jämfört föregående år.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Säters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,5 mkr för 2023 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Utfall 2023 för kommunkoncernen uppgår till 75 763 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Måluppfyllelse: Målet för kommunkoncernens skuldsättning uppfylldes.

Pensionsförvaltning

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. Om resultatmålet uppfylls kan också val göras att inte uttag av medel görs för året.

För 2023 är inget uttag budgeterat.

För 2023 föreslås uttag av pensionsmedel med 14 mkr.

Ekonomiska mål Säterbostäder AB enligt ägardirektiv

Säterbostäder AB redovisar 2023 ett positivt resultat på 6,0 mkr (3,8 mkr). Bolagets direktavkastning uppgår till 5,2 % (5,2 %), där målet är lägst 3,5 %. Soliditeten uppgår till 19,8 % (20,8 %), där målet är minst 20 %. Säters kommuns Fastighets AB redovisar ett positivt resultat på 0,1 mkr (0,0 mkr) med en soliditet på 71,6 %. Bolagskoncernen redovisar sammantaget ett positivt resultat på 6,1 mkr (3,7 mkr) med en soliditet på totalt 20,8 %.

20240815004457

Måluppföljning: Bolagskoncernen redovisar ett positivt resultat för året som överstiger både budget och föregående år. Utfall för soliditeten för bolagskoncernen är bättre än målet på 20% och målet uppnås för året. Målet för direktavkastning uppnås, där utfallet är högre än målet på 3,5% och ligger i linje med föregående år.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner.

Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut.

Budgetprocessen startar hösten två år innan verksamhetsåret med att förutsättningar och preliminära ramar tas fram i ett budgetdirektiv som sedan fastställs i kommunfullmäktige i november två år innan verksamhetsåret tillsammans med förutsättningar för investeringsbudget. Våren året innan verksamhetsåret tas nya skatteprognoser fram och nämnderna arbetar fram sina behovskalkyler tillsammans med investeringsbehov för kommande 3 år som sedan bearbetas i en budgetberedning som lämnar ett budgetförslag. Budgetförslaget går sedan till beslut av kommunfullmäktige i juni. Under hösten omarbetas budgeten utifrån nya kända förutsättningar som resulterar i en reviderad budget som beslutas i kommunfullmäktige i november året innan verksamhetsåret. Nämnderna beslutar sedan om fördelning av sin ramanslagna budget till sina verksamheter.

Uppföljning av budgeten med en årsprognos sker mars, april, maj, augusti, september, oktober och november. Delårsbokslut tas fram per augusti och helårsbokslut per december.

Ett ägardirektiv finns mellan Säters kommun och Säterbostäder AB som anger ägaridén, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, klimat- och miljömål, sociala mål, samordningsfrågor, informationsskyldighet och att Säterbostäder AB ska ingå i kommunens krisorganisation.

Verksamhetsmål och målstyrning - Strategiska mål för mandatperioden 2020-2023

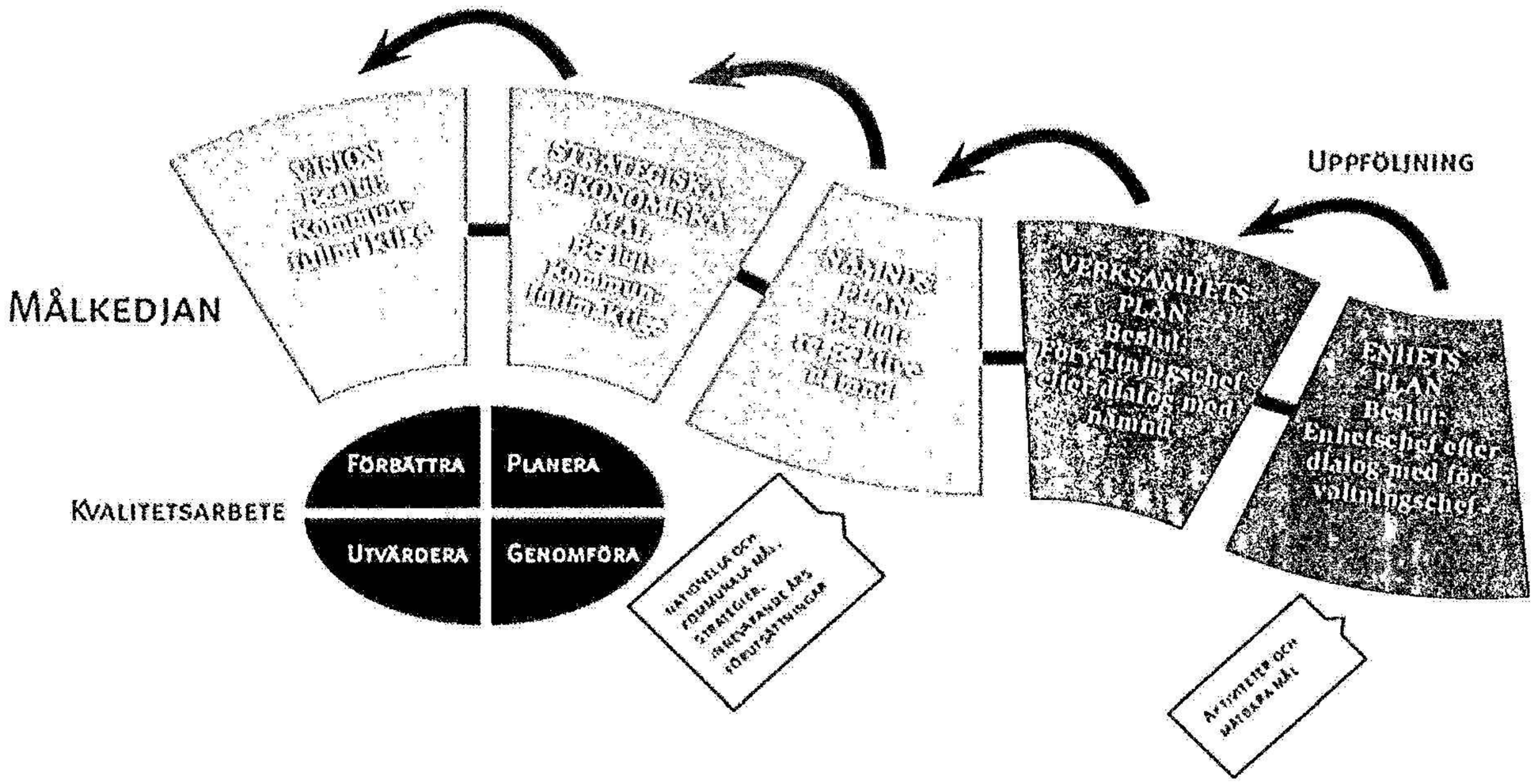
Vision för Säter och tillhörande strategiska mål som kommunfullmäktige beslutat gäller för samtliga kommunens verksamheter och bolaget. Dessa mål har sin utgångspunkt i FN:s globala mål och andra styrdokument. Bolaget ska följa den av fullmäktige fastställda mål- och resultatstyrningsprocessen samt fastställda ägardirektiv.

<u>Målstyrning:</u>

- Kommunfullmäktige beslutar om Vision och Mål för mandatperioden.
- Nämnder/styrelser beslutar om nämndplan utifrån kommunfullmäktiges vision och mål en gång per mandatperiod.
- Verksamhetsplan tas fram och beslutas av sektorerna en gång per mandatperiod. Verksamhetsplan beskriver hur nämndplanen omsatts till verksamhet.
- Enhetsplan utifrån verksamhetsplanen tas fram för aktuellt år genom att identifiera aktiviteter som leder mot verksamhetsmålen. Dessa aktiviteter utförs och följs upp under året.

Inför mandatperioden beslutades om ett förändrat sätt att beskriva Mål och Vision för Säters kommun. De tidigare numerärerna som Kommunfullmäktige beslutade om är ersatta med måluppfyllelse som skall mätas med flera indikatorer och dessa indikatorer beskriver riktningen i olika frågor. Fokus läggs på trenden sett till målet och analys gör därför genom att bedöma om kommunen har en positiv utveckling gentemot målet eller ej.

Målkedjan= Möta behovet av tydlig målstyrning

Kommunens verksamheter

Kommunen ansvarar för en stor del av samhällsservicen. Det är till exempel barnomsorg, förskola/skola, äldreomsorg, och socialtjänst. Kommunen ansvarar även för trafik, renhållning, vatten och avlopp. Säters kommun har både lagstyrd verksamhet och verksamhet som är frivillig.

Kommunens verksamhet är indelad i olika områden. Varje område har en nämnd som ansvarar för den löpande verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar hur resurserna ska fördelas och hur arbetsuppgifterna ska hanteras. Kommunallagen, förvaltningslagen och lagarna om offentlighet och sekretess styr arbetet med ärenden, beslut och övrig administration. Kommunen har verksamheter som enligt lagen måste erbjudas till kommuninvånarna. Det är till exempel:

- förskola och utbildning
- socialtjänst, inklusive individ- och familjeomsorg
- omsorg om äldre och funktionshindrade
- stadsplanering och byggfrågor
- hälso- och miljöskydd
- renhållning och avfallshantering
- vatten och avlopp
- bibliotek
- krisberedskap

20240815004538

Kommunen har också många verksamheter som inte är lagstadgade men som ger service till invånarna och bidrar till att skapa en attraktiv kommun där det är bra att bo, exempelvis:

- stöd till fritids-, förenings- och friluftsverksamhet
- utveckling av näringslivet
- kultur och evenemang

<u>Vision och strategiska mål för kommunen</u>

Vision - Säter är en välkomnande kommun:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Kommunens 6 strategiska mål:

- Ett rikare liv
- Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun
- En omsorgsfull boendeutveckling
- En bra start i livet
- En stimulerad tillväxt
- En uppdragsbaserad kommun

I årsredovisningen redovisas nuläge av de 6 strategiska målen som kommunfullmäktige beslutat om. En beskrivning av de olika strategiska målen görs med bedömning av måluppfyllelsen för 2023 där de strategiska målen också har kopplats ihop med Agenda 2030 målen.

Kommunen använder också siffror från nationell statistik (Kolada, KKIK mfl) för att se hur Säter förhåller sig i relation till andra kommuner i Sverige. Det finns dock fördröjning i redovisningen från nationell statistik och siffror finns inte tillgängliga fullt ut för 2023 i dagsläget men det är intressant att kunna följa resultatet över tid. Detta är en modell som andra kommuner använder sig av vid uppföljning av mål.

Ett miljöbokslut ingår i måluppfyllelsen som ett eget dokument.

Uppföljning av de strategiska målen för 2023

1. Ett rikare liv

Måluppfyllelsen bedöms som god och ökande.

Beskrivning av mål - Ett rikare liv

Alla människor har behov av att känna samhörighet. Fritid är den tid vi inte är i skola eller på jobb. Rik fritid innebär rekreation och social gemenskap som är tillgänglig för alla. Rik fritid stimulerar och skapar välbefinnande. Fler människor ska kunna utöva och ta del av det ökande utbudet av organiserade och oorganiserade aktiviteter och sysselsättningar.

Förutsättningar

Kommunens byggnader och lokaler ska vara tillgängliga och i gott skick så att en bra verksamhet kan bedrivas. Det finns en framtagen underhållsplan för kommunens fastigheter med att säkerställa god planering avseende drift, underhåll och re-/investering.

Sociala aktiviteter har genomförts både enskilt och i grupp för äldre. Pensionärsorganisationer har också kunnat genomföra aktiviteter inom särskilt boende och ordinärt boende. Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) har genomfört aktiviteter i sin verksamhet.

Säterbon har erbjudits mötesplatser för digitala och fysiska möten som stärker media och informationskunnigheten hos den enskilde på biblioteken. Visst kulturutbud har genomförts.

Utredningar görs enligt IBIC (individens behov i centrum) vilket säkerställer att alla livsområden belyses utifrån individens behov.

Säters kommun har gett stöd och skapat bättre förutsättningar för organiserade och oorganiserade aktiviteter samt mötesplatser. Många människor använder sig av de olika utomhusmiljöer som erbjuds för att mötas och utveckla sin fritid.

Möjlighet till spontanmotion har ökat genom en ny multisport arena vid IP Säter. Renovering av idrottsanläggningar och omklädningsrum har genomförts som förbättrat möjlighet till aktiviteter.

Föreningsavtal hanteras på ett likvärdigt sätt med föreningar genom dialog och möten samt med en utarbetad kommunikationsstruktur som visar på en väg in i kommunen.

20240815004559

Lovaktiviteter för barn och unga har anordnats under sommar- och höstlovet 2023. Under sommarlovet har "summerfun och summercamp" anordnats för unga 5-18 år i flera kommundelar. Under sommaren har också lunch erbjudits till skolungdomar under tre veckor.

Kommunen har varit medarrangör eller själva arrangerat utställningar, föreläsningar, temaveckor och andra aktiviteter relaterat till jämställhet, jämlikhet och hälsa. Biblioteket har ordnat allt från bebiscafé, bokprat för unga till "boken kommer" då äldre personer får böcker hemlevererade. Likaså har biblioteket haft digitala grundkurser och digital vägledning för att stärka medie- och informations kunskap.

En kulturmiljöweb har lanserats för kunskapsspridning om vårt kulturarv och våra kulturmiljöer. Flera aktiviteter har genomförts med koppling till området, bland annat har Engelska Parken i Grängshammar återinvigts i september på kulturarvsdagen.

Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

- Aktivitetsslingor i Säter och Stora Skedvi samt harmonislinga i Säterdalen.
- Lilla Säter lekplats är helt klar och bidrar till kreativ lek.
- Samarbetsformerna har utvecklats så att föreningar stödjer kommunen med nattvandringar under sommaren.
- Samtliga ungdomar som sökt feriejobb sommaren 2023 fick jobb samt erbjöds kostnadsfri lunch.
- Kulturskolan har tillsammans med kulturenheten utgått från samverkansmodell, "Kulturgarantin - Sätermodellen" som bidrar till att alla barn och unga ges möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i skola och på fritid.
- Fasta Paviljongen är riven
- En multisport arena på IP i Säter är färdig och nyttjas av många åldrar.
- Projektering av förskola 2 fortgår i egen regi.
- Förslag till kulturmiljöprogram har tagits för beslut 2024
- Engelska Parken invigd i Grängshammar

2. Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun

Måluppfyllelsen bedöms som god och ökande.

Beskrivning av mål - Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun

Säters kommun tar sitt ansvar för vår gemensamma framtid. De nationella och regionala miljömålen ligger till grund för ett ansvarsfullt och strategiskt lokalt miljöarbete. Kommunens verksamheter ska utveckla ett förhållningssätt som innebär kloka beslut och agerande utifrån ett miljöperspektiv. Vi ska bidra till att öka kunskap, förmåga och motivation till ett miljö- och klimatmedvetet förhållningssätt.

Förutsättningar

Säters Kommun ska vara en ledande hållbar kommun. Arbetet ska präglas av öppenhet, kunskapshöjande och involverande i alla sammanhang. Främja klimatsmarta verksamheter och lösningar, oavsett om det är ekologisk byggande, solceller eller dagvattendammar.

Säters kommun ska se till att även framtida generationer har tillgång till bra vatten- och avloppssystem som är driftsäkra, kostnadseffektiva och hållbara ur miljö och risksynpunkt.

En genomgång har gjorts av kommunens alla styrdokument och dessa har analyserats. Revidering av dokumenten pågår för att det ska bli tydligare och enklare styrning. Det arbetet sker kontinuerligt med återkoppling och dialog med chefer och medarbetare.

Digitaliseringsarbetet pågår inom flertalet verksamheter med e-tjänster, implementering av verksamhetssystem, utveckling av digitalt kunskapsstöd för personal, digitala möten och utbildningar samt välfärdsteknik som trygghetskameror och läkemedelsrobotar.

Kostenheten arbetar aktivt med FNs mål om halvering av matsvinnet till 2030. För att mäta svinnet genomförs mätningar under två veckor två gånger per år. Vid upphandling av livsmedel ställs även krav på leverantörernas arbete för att minska matsvinnet. Arbete pågår att främja intaget av frukt och grönt och i huvudsak beställs kött, mjölk, mjukt bröd, potatis och vissa rotfrukter från lokala eller svenska gårdar.

20240815000460

Lokalservice arbetar för en god hållbar fastighetsförvaltning. Detta genom att minimera användningen av kemikalier i verksamheten genom att städa med microprodukter och undvika rengöringsmedel samt minska mängden avfall till förbränning genom rätt källsortering.

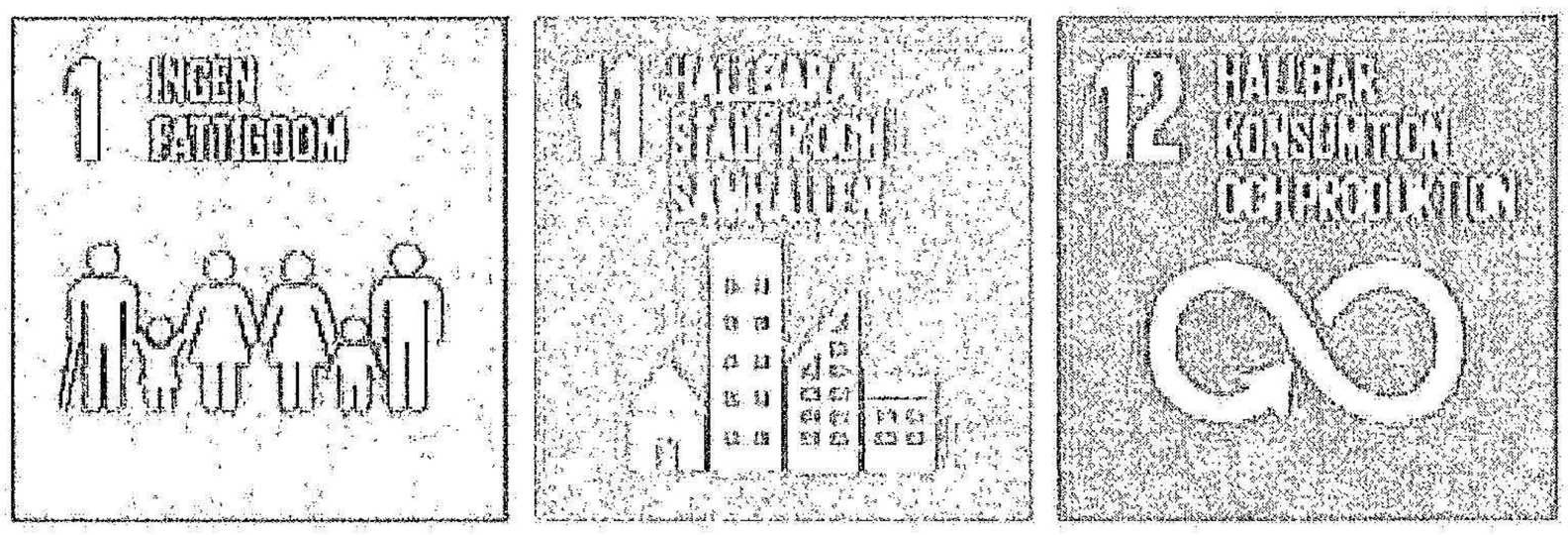
Till verksamheternas bokslut medföljer ett miljöbokslut för Säters kommun med en fördjupad redovisning.

Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

- Eget miljöbokslut ingår i årsbokslutet med koppling till Sveriges miljömål.
- Fiberutbyggnad fortsätter att utvecklas i kommunen.
- Digitaliseringsarbetet pågår inom alla verksamheter.
- Fler e-tjänster har tagits fram.
- Användning av tekniska hjälpmedel via SIOP (samordnad individuell plan).
- Fler digitala möten och utbildningar vilka har bidragit till nya arbetssätt och minskat resande.
- Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare minskat från 627 (2020) till 527 kg (2022).
- Mängden insamlade förpackningar (kg/person) 38 kg (2020) till 46 kg (2022)
- Arbete för att minska matsvinn i kommunens verksamheter och insamling av matavfall sker.
- Inom kosten arbetas det med omställning till säsongsanpassade råvaror genom anpassade upphandlingar.
- Kommunen har tagit fram en mark och skogspolicy till beslut under 2024.
- Arbetet för att öka avtalstroheten mot våra upphandlade leverantörer sker.
- Start av Fritidsbanken medför återanvändning av sport- och fritidsutrustning.
- Miljöpåverkan följas upp samt minimeras vid ny- och ombyggnationer.
- Säkerhetsskyddsklassning av dricksvattenförsörjningen har gjorts.
- Arbete görs för att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter för Säter.
- Skyfall under 2023 påvisar med tydlighet vilket behov det finns avseende förnyelseplanering på ledningsnätet samt kopplat till kommunens avloppsreningsverk.
- Minskad energianvändning genom olika byten exempel som LED belysning, sänka temperatur i olika anläggningar, installera fler solcellsanläggningar
- Fortsatt utbyggnad av gång och cykelnätet
- Trafikverket har byggt ut perrong och hållplats för tågtrafik samt påbörjat gång- och cykel tunnel för tillgänglighet i Säters centralort.
- Fordon och maskiner byts ut till el.
- Ökad mängd ängsytor skapar insektsvänliga områden och biologisk mångfald.
- Samarbete med Näringslivsenheten avseende LONA-projekt Säterdalen

3. En omsorgsfull boendeutveckling

Måluppfyllelsen bedöms som god och ökande.

Beskrivning av mål - En omsorgsfull boendeutveckling

I Säters kommun ska det alltid vara möjligt att bo, i miljöer som är hälsofrämjande och som upplevs passa den egna levnadssituationen. I all planering och byggnation är hållbarhet prioriterat. Det innebär att miljöpåverkan minimeras, att det möjliggör att människor kan skapa och upprätthålla goda sociala relationer och ger möjlighet att leva rika liv. Det är tryggt att bo och leva i Säters kommun.

Förutsättningar

Det är en bra boendekommun och nära till andra orter. Säter har en positiv trend men har inte vuxit lika mycket under 2023 som under 2022. Det finns ett fortsatt stort behov av lägenheter i olika storlekar i hela kommunen.

Kommunen och dess bostadsbolag arbetar med att ta fram nya detaljplaner och översiktsplaner på många ställen i kommunen, även externa intressenter vill bygga lägenheter/hus i kommunen. Det samarbetet sker tillsammans med samtliga sektorer för att hitta optimala lösningar för verksamheternas behov och boendeformer på kort och lång sikt.

Ett samarbete är nödvändigt tillsammans med samhällsbyggnadssektorn och Säterbostäder för att hitta optimala lösningar för lokaler och boendeformer. En bostadskarriär inom verksamheten funktionsnedsättning har utvecklats vilket innebär att det finns möjlighet att flytta ut från gruppbostad till egen lägenhet.

Äldreomsorgen har fått ett statsbidrag för att bland annat motverka ensamhet bland äldre. Uppdraget är att arbeta med social samvaro, aktiviteter, samtalskontakt och uppsökande verksamhet inom särskilt boende och hemtjänst.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) får en ny lag från sommaren 2024 och nya rutiner har tagits fram under hösten för att gälla 2024. Trygghetsvandringar har genomförts tillsammans med medborgare.

Föreningarna bidrar med nattvandringar på helgerna under sommaren.

Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

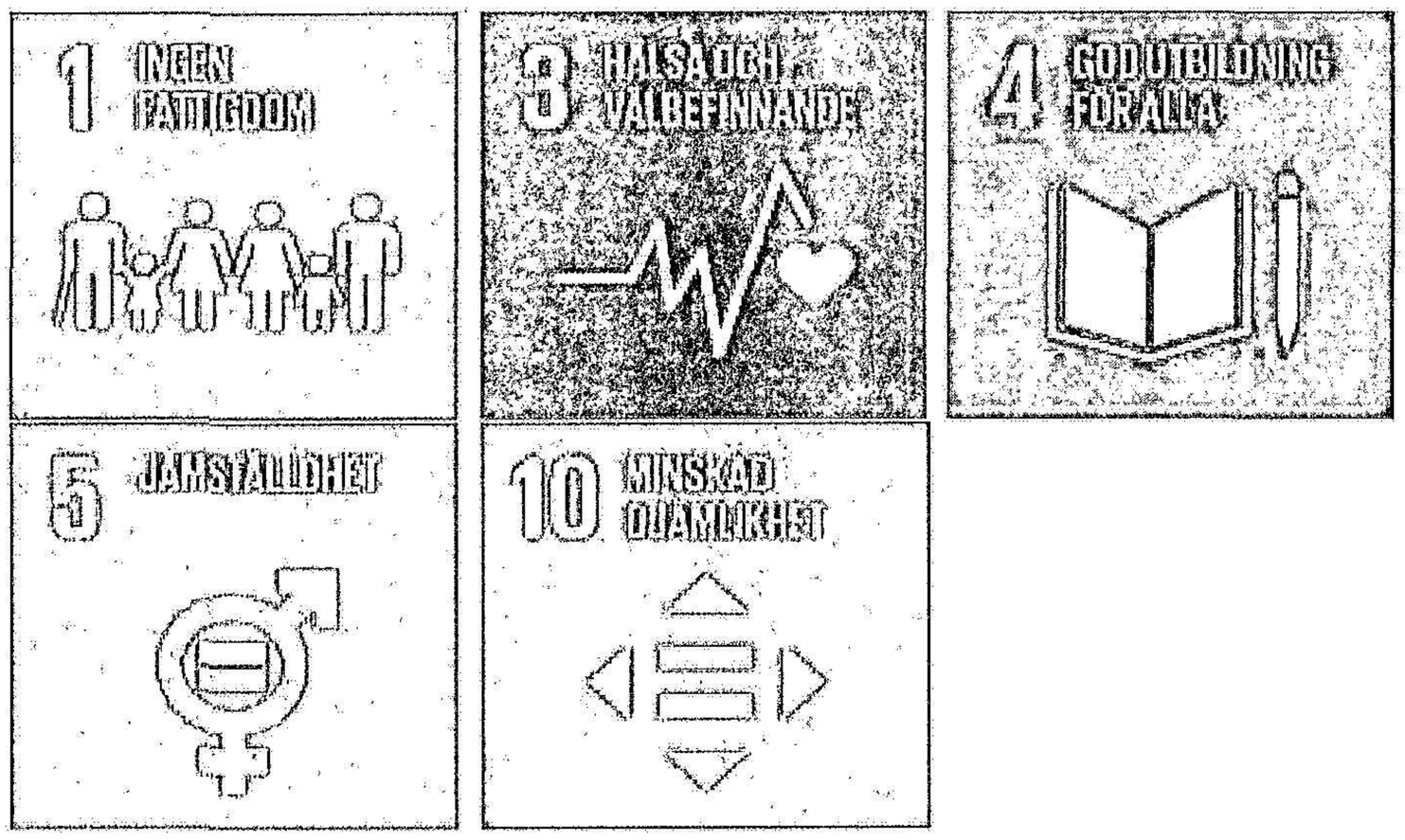
- Projektering av förskola 2 i Säter sker i egen regi på annat område än det var tänkt från början.
- Anpassning av fastighetsbeståndet är kopplat till planerad boendeutveckling
- Anpassning och reinvestering av befintligt VA-system sker.
- Översyn av taxor har gjorts under 2023 för att skapa förutsättningar för kommande §6 områden.

20240815004761

- Trafikverkets projekt Säter och Gruvplan inklusive järnvägsområdet pågår.
- Ny perrong vid järnvägsstationen är klar i Säter.
- Inköp och försäljning av mark har vidtagits under 2023 för att säkerställa en god markberedskap kopplat till planerad bebyggelseutveckling.
- LSS Odalmannen: 6 lägenheter har tillkommit under hösten 2023.
- SÄBO Prästgärdet: 70 lägenheter invigdes under 2023
- Flera externa bostadsprojekt är under planering/genomförande: Aktören, Skedvi kyrkby, Prästkälla, Vattentornet, Storhaga, Båthamnen Gustafs.
- Detaljplan Mora By dubbelspår + gång och cykeltunnel pågår.

4. En bra start i livet

Måluppfyllelsen bedöms som god.

Beskrivning av mål - En bra start i livet

Alla i Säters kommun ska ha en egen försörjning och ett liv med god hälsa. Unga ska ha förutsättningar för att göra val i livet baserat på förmågor och intressen. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Förutsättningar

Våren 2023 var det många elever som gick ut grundskolan med ofullständiga betyg. De flesta elever som inte har möjlighet att gå ett nationellt program i gymnasieskolan har börjat studera på IM-programmet (individuella programmet) på Dahlander kunskapscentrum. Klockarskolan fortsätter att arbeta med anpassningar för elever som har behov av detta genom undervisning i mindre grupper, i vissa fall i andra lokaler än i skolans egna. Att öka närvaron i skolan är av yttersta vikt och där pågår flera aktiviteter för att ge personal både kunskap och verktyg att möta behoven.

Säters resultat åk 3 i nationella provet i matematik är 51 % jämfört med rikets 62%. Åtgärder för att öka elevernas måluppfyllelse i matematik är exempelvis auskultation där lärare tar del av varandras undervisning för att lära av varandra, rektors klassrumsbesök med efterföljande feedback, ämnesträffar som leds av förstelärare för att utveckla undervisningen.

I Säter klarar 73% av åk 3 eleverna alla delar av det nationella provet i svenska jämfört med 65% i riket. Verksamheten möter upp med stöd och där stöd ges uppvisas positiva resultat.

Arbetet för att öka trygghet och studiero fortgår. Andel elever som angivit något av alternativen "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" som svar på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" minskar till 82,4% 2023 jämfört med 90,9% 2022. Resultatet varierar på skolorna. Tryggheten i åk 8 är bland de 25% bästa i landet medan åk 5 är snitt i landet.

Aktiviteter som genomfördes under våren 2023 har lett till ökad likvärdighet i kommunens förskolor. Fortbildningsinsatser har genomförts som ökat personalens kunskaper i att möta enskilda barn och grupper.

Under våren har en ansökan gjorts om att få ordna specialistundersköterskeutbildning i psykiatri, beslut kommer tidigt 2024.

Det har pågått ett utvecklingsarbete för fler i egen försörjning inom Samverkansteamet. Det arbetet kommer att påverka barn positivt om deras föräldrar har en egen försörjning.

Den övergripande barnkonventionsgruppens har arbetat fram en reviderad barnplan som togs av kommunfullmäktige våren 2023. Barnperspektivet har varit en utgångspunkt i utveckling av infrastruktur och allmänna platser.

Värdighet och god omsorg vid livets slut har utvecklats.

Alla ungdomar som haft rätt till feriearbete har kunnat erbjudas sommarjobb. Sommarjobben har genomförts med både externa och kommunens egna handledare.

Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

- Fortsatt arbete sker för att höja elevernas meritvärden.
- I Säter klarar 73% av åk 3 eleverna alla delar av det nationella provet i svenska.
- Utvecklingen av feriearbetet har skett och fler typer av feriearbeten har kommit till.
- Samarbete med högskolan Dalarna pågår genom att grundskolorna tar emot studerande som varvar utbildning till lärare samtidigt som de arbetar.
- Utveckling av lokala och regionala samverkansformer eftersträvas och en lyckad samverkan mellan flera av kommunens sektorer, polisen och föreningslivet har skett under sommaren då nattvandringar anordnats varje helg. Veckovisa möten tillsammans med skola, socialtjänst och polis (SSP)har kommit igång under hösten 2023.
- Sprida informationsbroschyrer om kommunens arbete på olika språk anpassat till olika funktionsvariationer
- Inventering säkra busshållplatser har gjorts under 2023
- Ny busshållplats vid infarten till Skönvik
- Utveckling av fler lekplatser, Lilla Säter projektet är färdigställt
- Förbättring av skolgårdsmiljöer där lekutrusning är utbytt med stor delaktighet från elevråd.
- Multiarena i Säter är klar
- Barn- och föräldragruppsutbildning har genomförts och nya planeras utifrån behov.
- Högre beaktande av barnperspektivet kopplat till utveckling av infrastruktur och allmänna platser.
- Nya omklädningsrum på IP i Säter färdiga under våren 2024.

20240815004462

5. En stimulerad tillväxt

Måluppfyllelsen bedöms som god.

Beskrivning av mål - En stimulerad tillväxt

I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det innebär att vi ska öka vår förmåga att kunna bistå med planlagd mark, bistå med att hitta lokaler och tillsammans med näringslivet arbeta för goda kommunikationer, tillgång till kompetens och företag som ligger i framkant av utvecklingen.

Förutsättningar

Arbetet med att utveckla kommunens metoder och processer kopplade till näringslivsutveckling och myndighetsövning pågår och konceptet "Tillväxt och tillsyn" fortgår men har gått lite långsamt med anledning av viss omorganisation inom miljö- och bygg.

Under våren 2023 har arbetet fortsatt med olika regionala projekt som skapats för att stödja företagen, delvis genom Falun-Borlänge-regionen (FBR).

Regelbundna företagsbesök görs tillsammans med politiker och tjänstepersoner enligt plan.

Kommunen har utvecklat rådgivning kring upphandling så att lokala företag har större möjlighet att delta i upphandlingar.

Svensk Näringslivs undersökning med stigande index (2022: 3,09), (2023: 3.25)

Relevant information går ut i nyhetsbrev till företagare.

Insikt: kommunen har gått med i insikt via Upphandlingscenter, UHC: Alla som har haft kontakt med kommunen i myndighetsärenden miljö- och bygg, alkoholtillstånd och upphandling får ut en enkät.

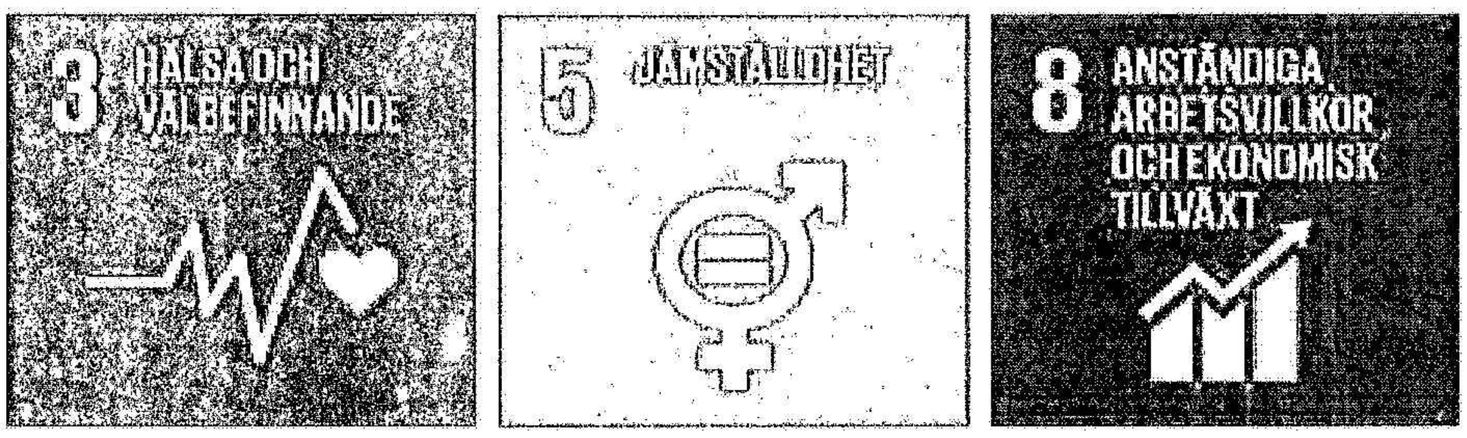
Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

- Politiker och tjänstepersoner har tillsammans besökt olika företag för att föra dialog kring behov och utveckling
- Företagsfrukostar ordnas regelbundet dit många deltagare från olika branscher kommer.
- Företagsrådet möts regelbundet och har befrämjat dialog mellan kommunen och företag
- Välbesökt företagsgala genomfördes under våren 2023
- 47 nystartade företag i kommunen 2023 (44 st 2022).
- Arbetet har fortsatt att förbättra kommunens inre arbete för att skapa tydlighet och enkelhet för företag att kommunicera med kommunen.

- Seminarier om ökad kunskap och motivation för att få de lokala företagen att delta i offentliga upphandlingar från lokal till EU-marknadsnivå.
- Det interna arbetet har fortsatt för att utveckla interna arbetssätt med LOTS och ökad samverkan mellan kommunens verksamheter.
- Kommunen har genomfört vissa strategiska markköp.
- E-tjänster för Värmepumpsanläggning, Kompostering av hushållsavfall samt anmälan om Livsmedelsanläggning är framtagna.
- Säters kommun använder kanaler så som nyhetsbrev, sociala medier och webb samt fysiska möten med företagare.

6. En uppdragsbaserad kommun

Måluppfyllelsen bedöms som god.

Beskrivning av mål - En uppdragsbaserad kommun
Säters kommun ska erbjuda den kommunala service som människor behöver och vill ha nu och framöver. Det kräver att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder. Kommunen utvecklar förhållningssätt som innebär att invånare och andra som kommer i kontakt med oss i högre grad upplever att vi är professionella, och ger effektivt och behovsanpassat bemötande.

Förutsättningar
Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk styrmodell för Säters kommun 2022-11-16 och i 2023-06-16 beslutades om vision och strategiska mål för år 2024-2027. Ett gemensamt arbete har skett med nämnderna som tagit fram mer likvärdiga nämndplaner under 2023.
Nämnderna och styrelserna ska känna till, förstå och uppfylla de direktiv som kommunstyrelsen ger för uppföljning. Nämnderna och styrelsernas återrapportering till kommunstyrelsen ska vara regelbunden och utgå från de av fullmäktige antagna strategiska målen. Kommunstyrelsens analys av nämnderna och styrelsernas arbete och resultat samt analys av verksamhet inom regionala samverkansorgan ska ge kommunfullmäktige en relevant bild av kommunens samlade arbete och resultat i förhållande till de strategiska målen.

Kommunstyrelsen kommer i enlighet med målet om uppsikt att utarbeta riktlinjer och instruktioner som ska resultera i att nämndernas och styrelsernas återrapportering ska ha den kvalitet som krävs för att följa upp arbetet mot de av kommunfullmäktige fastställda strategiska målen.

20240815004463

För att stödja nämnderna/styrelsers och sektorernas arbete ska kommunstyrelsens stöd vara känt, relevant, framtidsorienterat och anpassas i dialog med nämnderna/styrelserna och sektorerna.

Antal styrdokument har setts över och reviderats för att stämma mot verklighetens behov.

Kansli - nämnds administrationen har utvecklats och samarbete mellan sektorerna utökats på ett effektivt sätt.

Kommunikation - kundtjänst har fler områden som de kan hantera för medborgare. Nytt intranät upphandlas och det gamla intranätet ses över för att se vad som ska flyttas med till det nya. Nya kommunikationsprinciper har beslutats.

Ekonomigruppen deltar i ett projekt med SKR kring en Prislappsmodell. Vilket innebär att en kommun kan lägga en budget utifrån en modell med vissa "prislappar". Prislappsmodellen kan komma att praktiseras i och med budget 2025.

Stödet till chefer utvecklas med strukturerad utbildning på chefsforum och chefsinformation både digitalt och löpande. Styrdokument har setts över och förenklats för att skapa en enklare och tydligare styrning. Nya insatser i form av samtalsstöd till chefer har påbörjats med HR med gott resultat.

Stödfunktionerna i kommunen arbetar med att föra löpande dialog med verksamheterna kring vilket stöd som bäst bidrar till att öka verksamhetens måluppfyllelse. Samtliga nämnder ska återkoppla via en likvärdig mall till kommunstyrelsen.

I brukarundersökningar ger Säterborna högt betyg till sociala sektorns verksamheter för utförande av bland annat insatser och bemötande.

Exempel på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse

- Ett arbete har påbörjats med att ta fram processkartläggning, rutiner och avvikelsehantering för all myndighetsutövning.
- Det digitala arbetet fortsätter och det har lanserat flera e-tjänster
- Arbetet med att se över samtliga kommunala styrdokument fortsätter.
- Samarbete med Säterbostäder avseende bostadsplan och lokaliseringsplan fortgår.
- Nämnderna och Säterbostäder har rapporterat till kommunstyrelsen enligt plan, mallar för återrapportering har reviderats
- Ett utvecklingsområde är att systematiskt arbeta med synpunkter, klagomål och avvikelser då antalet inkomna ärenden bedöms som lågt och det finns sannolikt ett mörkertal.
- Under året har kommunen fortsatt med olika samarbeten med närliggande kommuner. Till exempel fortsatt IT-samverkan med Borlänge och lönesamverkan med Falun.
- Dalarnas kommunalråd och kommundirektör har värdskapet för Dalarnas kommunförbund och kommundirektör leder kommundirektörsnätverket i länet.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är kommunallagens krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kommunen redovisar ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska det underskottet återställas och kompenseras med motsvarande överskott de närmaste tre åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Säters kommun har uppfyllt balanskravet tidigare år. Det finns därmed inget underskott att återställa från föregående år.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 7,4 mkr (7,8 mkr), vilket lever upp till lagens krav.

Total RUR uppgår till 10,4 mkr, vilket motsvarar 1,3 % av skatteintäkter och generella bidrag.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Justeringar görs sedan avseende VA-enhetens resultat, där en förlust skall läggas till resultatet och ett överskott skall återföras samt att tillskott från pensionsförvaltning läggs till. Inget uttag från pensionsförvaltningen är budgeterat för 2023. Uttag av medel från pensionsförvaltningen föreslås för 2023 med 14 mkr. Efter dessa justeringar redovisas ett justerat resultat efter balanskravsjusteringar.

	BALANSKRAVSUTREDNING SÄTERS KOMMUN	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**9 060**	**12 321**	**17 019**	**14 600**	**11 162**	**5 376**
-	Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-	-1 160	-1 141
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	- 1 700	-	-	-	-3 183	-
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**7 360**	**12 321**	**17 019**	**14 600**	**6 819**	**4 235**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-4 500	-	-	-	-
+	Användning av fria medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-	-
=	**Årets balanskravsresultat**	**7 360**	**7 821**	**17 019**	**14 600**	**6 819**	**4 235**
-/+	VA-enhetens resultat	- 543	947	-1 282	2 049	-836	1 982
-/+	Avdrag avkastning från pensionsförvaltning	- 3 131	13 725	1 918	-2 061	-2 815	-2 631
-/+	Tillskott från pensionsförvaltning	14 000	-	-	-	9 300	8 800
=	**Justerat resultat**	**17 686**	**22 493**	**17 655**	**14 588**	**12 468**	**12 386**

20240815000464

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antal medarbetare

Säters kommun har under 2023 haft 976 anställda, varav 864 tillsvidareanställda och 112 visstidsanställda med månadslön. Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning ökade med 5 till 864. Tidsbegränsade anställningar med månadslön omräknat till heltidsanställningar är 106 årsarbeten under 2023. Skillnaden för visstidsanställda mellan 2023 och 2022 med månadslön är en minskning med 11 personer under året. Antalet medarbetare som fick timlön under året är 345 personer.

Säterbostäder AB har under 2023 haft 25 tillsvidareanställda.

Medelantal medarbetare	Säterbostäder		Säters kommun	
	2023	2022	2023	2022
Tillsvidare	25	25	864	859
Tidsbegränsat antal med månadslön	0	1	112	123
Totalt	**25**	**26**	**976**	**982**
Tidsbegränsat antal med månadslön, vikariat			54	64
Tidsbegränsat antal med månadslön AVA			2	35
Tidsbegränsat antal med månadslön SÄVA			48	11
Tidsbegränsat antal med månadslön övriga anställda			8	13
Timavlönade anställda			345	445

Medelåldern

Den totala medelåldern i Säters kommun har mellan 2023 och 2022 ökat med 13 månader. Medelåldern för 2023 är 45,8 år och uppgick till 44,7 år för 2022.

För Säterbostäder AB är den totala medelåldern för bolagets anställda 54,1 år för 2023 och föregående år var den 55,4 år. Det är en minskning med 1,3 år i genomsnitt.

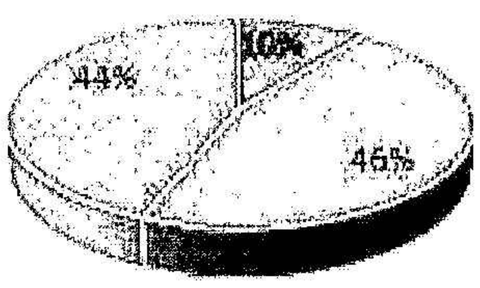
Åldersfördelning

Åldersfördelningen för kommunens medarbetare, kvinnor och män är 12% för åldersgruppen 29 år och yngre. Kvinnor och män mellan 30–49 år är den största åldersgruppen och gruppen över 50 år utgör också en betydande andel. Detta innebär att kommunen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov i 10 till 15 år framåt.

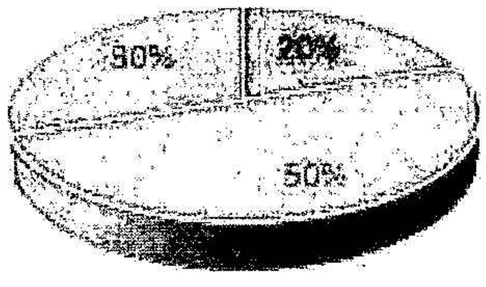
Åldersfördelningen för Säterbostäders medarbetare är 40% för 30-49 år och 60% för 50 år och äldre.

Åldersfördelning Säters kommun 2023:

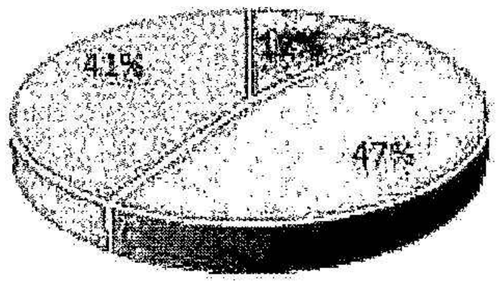
Åldersfördelning kvinnor

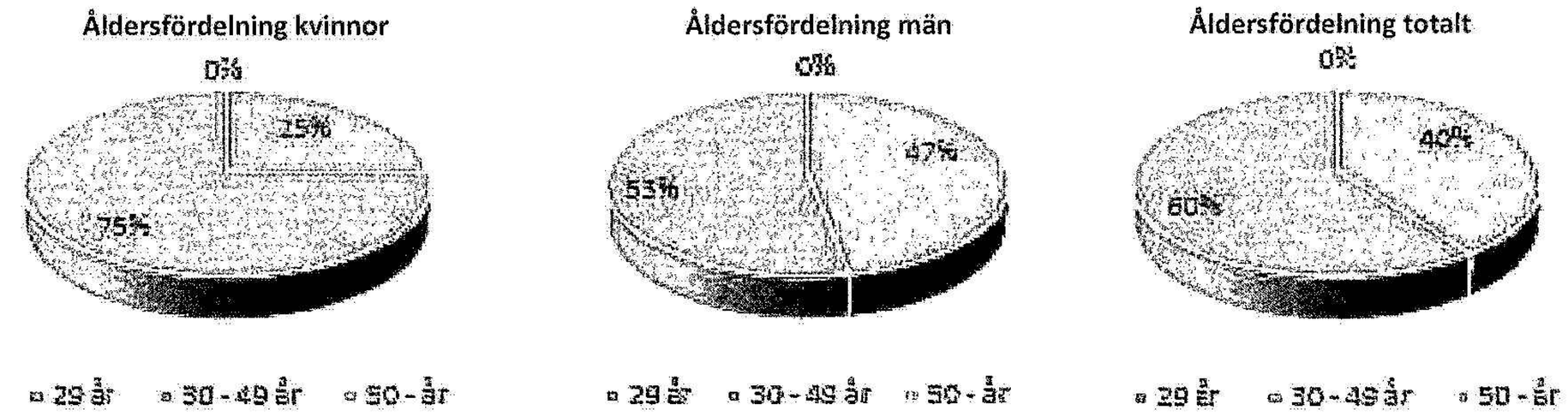

Åldersfördelning män

Åldersfördelning totalt

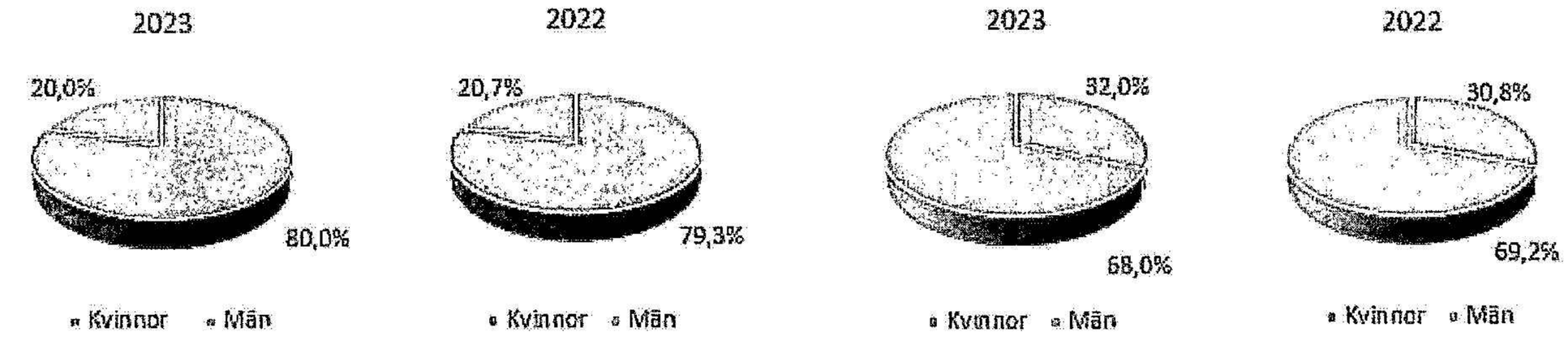
Åldersfördelning Säterbostäder 2023:

Könsfördelning

Könsfördelningen bland kommunens medarbetare med månadslön uppgick till 80 % kvinnor och 20% män under 2023. Andelen män minskade med 0,7 procentenheter medan andelen kvinnor ökade med 0,7 procentenheter jämfört med 2022. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor medan det motsatta gäller inom områden som Vatten/Renhållning, Gatuenhet och Fastighet.

För Säterbostäder AB bestod 32,0% av personalen av kvinnor och 68,0% män under 2023. Andelen kvinnor ökade medan andelen män minskade jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Säterbostäder 2023	Säterbostäder 2022	Säters kommun 2023	Säters kommun 2022
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	2,1%	2,6%	8,2%	8,6%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	0,0%	0,0%	42,4%	35,8%
Sjukfrånvaron för kvinnor	1,4%	3,3 %	9,1%	9,4%
Sjukfrånvaron för män	2,4%	2,3%	4,8%	5,3%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0%	0%	7,4%	7,7%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	1,5%	3,4%	7,2%	7,6%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	2,4%	2,3%	9,4%	8,9%

Sjukfrånvaron bland kommunens månadsanställda medarbetare uppgick 2023 till 8,18 %, vilket är en minskning med 0,42 procentenheter jämfört med 2022. Männens sjukfrånvaro har under 2023 minskat med 0,5 procentenheter jämfört med 2022 medan kvinnornas sjukfrånvaro under samma period har minskat med 0,33 %. Kvinnors sjukfrånvaro är 4,28 procentenheter högre än männens.

20240815004G5

Den totala sjukfrånvaron för Säterbostäder under 2023 uppgick till 2,1 %, vilket är en minskning med 0,5 procentenheter i jämförelse med 2022 års sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron för 2023 är fördelad i åldrarna 30-49 år med 1,5 % samt 50 år och äldre med 2,4%.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning
Tillgången på kompetenser är begränsad och antal sökande på vissa tjänster är lågt och ibland noll. Kommunens rekryteringsutmaningar är inom många områden men påverkas också mycket av vad som sker i närområdet. Det är fortfarande svårigheter att rekrytera bl.a. sjuksköterskor. Den demografiska bilden bidrar till utmaningen att klara kompetensförsörjningen och de digitala lösningarna som börjar användas krävs för att klara bemanningssituationen.

Under året har personalenheten haft fokus att stödja chefer genom informationsinsatser och utbildningar.

Säterbostäder AB kommer inom de närmsta åren behöva rekrytera nya medarbetare i kombination med pensionsavgångar med tyngdpunkt på driftpersonal.

Särskilt utmanande är att rekrytera kvinnor till driftteknikerrollen för att skapa jämn balans mellan män och kvinnor sett ur ett jämställdhetsperspektiv.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Säters kommun går in i en intensiv investeringsperiod de kommande åren. Standarden på kommunens fastigheter behöver generellt höjas framför allt på ventilation och brandskydd. På gatusidan behövs ombyggnader, förbättrad gatubelysning och nya gång- och cykelvägar. Även infrastruktur för genomfart och centrum Säter. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Prognosticerad demografi visar en åldrande befolkning med ökade behov inom äldreomsorgen.

Stora investeringsbehov ställer höga krav på planering och finansiering under de kommande åren.

Inför 2024 påverkas kommunen fortsatt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, ytterligare ökningar av pensionskostnaderna, ränteutvecklingen, kriget i Ukraina mm som medför stora utmaningar för kommunens ekonomi. Kommunen har också fortsatt stora investeringsbehov som innebär ökad upplåning. Forsatt arbete med effektiviseringar av driftkostnaderna behöver göras under 2024 samt även omprioriteringar och framflyttning av investeringar.

Inför budget 2025-2028 kommer kommunen att gå in i en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar i stället för att fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”. Modellen tar hänsyn till förväntade intäkter och kommunens resultatnivå och ger en överblick hur intäkter, driftsbudget och investeringsbudget samt investeringsutrymme hänger ihop och ger ett nytt sätt att fördela resurserna med utgångspunkt i kommunens befolkning och den ambitionsnivå kommunen väljer.

RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS

RESULTATRÄKNING

		Koncernen		Kommunen		
		Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
Specifikation (kkr)	Not	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**
Verksamhetens intäkter:	2	244 787	217 713	162 443	150 679	173 180
Verksamhetens kostnader	3	-973 842	-896 377	-918 549	-852 905	-924 611
Avskrivningar	4	-48 565	-47 122	-34 840	-33 943	-36 000
Verksamhetens nettokostnader		**-777 620**	**-725 785**	**-790 946**	**-736 169**	**-787 431**
Skatteintäkter	5	608 444	581 040	608 444	581 040	594 010
Generella statsbidrag	6	195 944	180 397	195 944	180 397	193 008
Verksamhetens resultat		**26 768**	**35 652**	**13 442**	**25 268**	**-413**
Finansiella intäkter	7	3 360	2 745	4 039	3 276	2 209
Finansiella kostnader	8	-18 984	-5 319	-13 252	-2 498	-7 470
Pensionsförvaltning	9	4 831	-13 725	4 831	-13 725	1 099
Resultat efter finansiella poster		**15 975**	**19 353**	**9 060**	**12 321**	**-4 575**
Skattekostnad		-770	-3 297			
Årets resultat	10	**15 205**	**16 056**	**9 060**	**12 321**	**-4 575**

KASSAFLÖDESANALYS

		Koncernen		Kommunen	
		Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
		2023	**2022**	**2023**	**2022**
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		15 205	16 056	9 060	12 321
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	48 124	47 726	34 399	34 182
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**63 329**	**63 782**	**43 459**	**46 503**
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar	19	-5 249	-26 288	2 472	-32 232
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning	20	-4 871	13 725	-4 871	13 725
Ökning (-)/ minskning (+) förråd		-380	11		
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter		-3 134	1 751	-3 134	1 751
Ökning (+)/ minskning (-) korta skulder		-2 284	28 710	6 503	24 482
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**47 411**	**81 691**	**44 429**	**54 229**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	15		-408		
Investering i materiella anläggningstillgångar	12	-191 770	-190 241	-142 473	-159 396
Försäljning av materiella anl tillgångar	13			774	
Inköp av finansiella anläggningstillgångar	14	-1 112	-1 109	-1 112	-1 109
Kassaflöde från investeringsverksameten		**-192 882**	**-191 758**	**-142 811**	**-160 505**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		175 500	110 000	125 000	110 000
Ökning av långfristiga skulder	24	7 962	4 802	6 188	1 505
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**183 462**	**114 802**	**131 188**	**111 505**
Årets Kassaflöde		**37 991**	**4 735**	**32 806**	**5 229**
Likvida medel vid årets början		6 886	6 886	11 530	6 301
Likvida medel vid årets slut		44 877	11 621	44 336	11 530
Förändring		**37 991**	**4 735**	**32 806**	**5 229**

20240815000466

Balansräkning

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	Koncernen Bokslut 2023	Koncernen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2023	Kommunen Bokslut 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15	92	515	82	466
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16,17	1 315 396	1 174 185	805 611	704 580
Maskiner och inventarier	16,17	38 789	31 381	37 316	30 222
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper och aktier	18	11 663	10 551	37 363	36 251
Långfristiga fordringar	18	353	392		
Summa anläggningstillgångar		**1 366 293**	**1 217 023**	**880 372**	**771 519**
Omsättningstillgångar:					
förråd		1 118	737		
expl mark och fastighetsförsäljning		4 976	1 842	4 976	1 842
fordringar	19	112 986	107 737	114 511	116 983
pensionsförvaltning	20	127 869	122 998	127 869	122 998
kassa och bank	21	44 877	11 621	44 336	11 530
Summa omsättningstillgångar		**291 825**	**244 935**	**291 692**	**253 353**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 658 118**	**1 461 958**	**1 172 064**	**1 024 872**
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital					
Ingående eget kapital		566 549	551 158	488 275	475 954
Resultat		15 205	16 056	9 060	12 321
Summa eget kapital	22	**581 754**	**567 214**	**497 335**	**488 275**
Avsättningar					
Avsättningar långfristiga	23	13 085	12 644	13 085	12 644
Summa avsättningar		**13 085**	**12 644**	**13 085**	**12 644**
Skulder					
Långfristiga skulder	24	887 397	703 935	494 434	362 231
Kortfristiga skulder	25	175 882	178 165	167 210	161 722
Summa skulder		1 063 278	882 100	661 644	523 953
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		**1 658 118**	**1 461 958**	**1 172 064**	**1 024 872**

NOTHÄNVISNINGAR

Not 1 TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad efter den nya Redovisningslagen, Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt efter rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Fordringar har tagits upp till det värde varmed de beräknas inflyta.

Kapitalkostnader
Kommunen: Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftsanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs ingen avskrivning. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2023 är 1,5 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån.
Aktivering av anläggningstillgångar sker i huvudsakligen där anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp (prisbasbeloppet 52,5 tkr år 2023) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år. Tillgångarnas livslängd utgår från *investeringens nyttjandetid*

Bolagen: I bolagen är avskrivningstiden för markanläggningar 20 år, 25-33 år för byggnader och 5-20 år för inventarier.

Personalomkostnadspålägg
Personalkostnadspålägg kostnadsförs i samband med bokföring av löner (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under år 2023 har procentsatsen för anställda enligt kommunala avtal varit 39,75 % och för politiker och uppdragstagare mm 31,42%. Personalomkostnadstillägget betalas som en intern ersättning från förvaltningarna till finansförvaltningen som ansvarar för utbetalningarna.

Intäkter
Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 2. Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna transaktioner
Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, tex vid va- och renhållning. Kommunens interna transaktioner uppgår vid årets slut till 100,7 mkr.
Kommunkoncernens interna poster är ca 19 mkr och består av hyror, tjänster och va-renhållning.

Pensionerna
Periodisering av den individuella delen av pensionerna och löneskatten har skett med underlag från Skandias prognos 2023-12. Samma prognos har använts för avsättningar och ansvarsförbindelse. Se även förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster
Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande post räknas poster som är sällan förekommande och överstiger 500 kkr.

Redovisningsprinciper sammanställd redovisning
Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen. Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent. Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats.
Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem.

Leasingavgifter
Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella förutom leasing av personbilar som klassificeras som finansiella.
Bolagen har klassificerat all leasing som operationell.
Hyresavtalen klassificeras som operationella eftersom de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet i allt väsentligt inte överförs till kommunen.

Pensionsmedelsförvaltning
Pensionsmedlen värderas till marknadsvärdet.

20240815004467

NOTFÖRTECKNING (KKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
RESULTATRÄKNING				
Not 2: Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	14 218	12 576	12 274	10 633
Taxor och avgifter	64 483	58 283	70 108	63 908
Hyror och arrenden	103 351	78 775	9 979	9 133
Statliga bidrag	58 072	50 654	58 045	50 627
Övriga bidrag	1 463	5 513	1 463	5 513
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10 597	11 749	9 550	10 703
Försäljning av anläggningstillgångar	1 024	163	1 024	163
Summa kommunens intäkter	**253 207**	**217 713**	**162 443**	**150 679**
Not 3: Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	541 499	509 536	526 621	495 042
Pensionskostnader	58 742	39 412	57 776	38 461
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	17 705	18 382	5 218	5 895
Bränsle, energi och vatten	34 486	34 509	20 496	13 820
Köp av huvudverksamhet	151 372	120 150	129 510	125 942
Lokal- och markhyror	26 339	24 206	26 187	23 875
Övriga tjänster	40 378	41 521	40 378	41 521
Lämnade bidrag	22 151	21 988	22 151	21 988
Realisationsförluster och utrangeringar	93	152	1	60
Räkenskapsrevision	0	197		197
Övriga kostnader	90 429	86 323	90 211	86 104
Summa kommunens kostnader	**983 193**	**896 377**	**918 549**	**852 905**
Not nr 4: Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar:				
Avskrivning immateriella tillgångar	505	565	466	526
Avskrivning mark, byggnader o tekniska anläggningar	41 246	39 267	28 172	26 193
Avskrivning maskiner och inventarier	6 268	7 290	6 202	7 224
Summa	**48 019**	**47 122**	**34 840**	**33 943**
Not 5: Skatteintäkter och generella statsbidrag				
Preliminär kommunalskatt	596 656	564 337	596 656	564 337
Preliminär slutavräkning innevarande år	8 864	13 147	8 864	13 147
Slutavräkningsdifferens föregående år	2 924	3 557	2 924	3 557
Summa skatteintäkter	**608 444**	**581 040**	**608 444**	**581 040**
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	137 904	126 888	137 904	126 888
Kommunal fastighetsavgift	37 677	34 934	37 677	34 934
Kostnadsutjämningsavgift	-10 241	-19 456	-10 241	-19 456
Avgift för LSS-utjämningen	-983	0	-983	
Bidrag för LSS-utjämningen	0	1 175		1 175
Regleringsbidrag	26 308	30 992	26 308	30 992
Övriga generella statsbidrag	5 280	5 865	5 280	5 865
Summa generella statsbidrag och utjämning	**195 944**	**180 397**	**195 944**	**180 397**
Not 7: Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1 147	819	931	574
Borgensavgift kommunens bolag	0	0	895	776
Aktieutdelning	666	577	666	577
Ersättn från kommunkontosystemet äldrebostäder	1 497	1 350	1 497	1 350
Övriga finansiella intäkter	50		50	
Summa	**3 360**	**2 746**	**4 038**	**3 276**
Not 8: Finansiella kostnader				
Räntor på lån	18 080	5 017	12 347	2 196
Övrigt	904	302	904	302
Summa	**18 984**	**5 319**	**13 251**	**2 498**

NOTFÖRTECKNING (KKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
RESULTATRÄKNING				
Not 9: Kommunens pensionsförvaltning				
Pensionsförvaltningen avser framtida pensionsutbetalningar. *Se även ekonomisk översikt.*	4 831	-13 725	4 831	-13 725
Not 10: Årets resultat				
Årets resultat enligt resultaträkningen	15 205	16 056	9 060	12 321
- därav resultat kapitalförvaltning pensioner	-4 831	13 725	-4 831	13 725
- därav resultat va-enheten	-543	945	-543	945
Avstamning justerat resultat			9 060	12 321
- Utnyttjande av pensionsmedel			14 000	0
- Avgar resultat VA-enheten			-543	945
- Kapitalforvaltning pensioner			-4 831	13 725
Justerat resultat			17 686	26 991
KASSAFLÖDESRAPPORT				
Not 11 Ej likviditetspåverkande poster				
Avsattning for pensioner, se balansrakning not 23	-441	239	-441	239
Avskrivningar	48 565	47 122	34 840	33 943
Nedskrivningar	0	365		
Summa	48 124	47 726	34 399	34 182
Not 12: Investering i materiella anläggningstillgångar				
Fasta anläggningstillgangar	184 083	182 428	129 203	151 964
Inventarier, inköp	13 749	7 813	13 270	7 372
Summa	197 832	190 241	142 473	159 336
Not nr 13: Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Utrangeringar				529
Sald maskin/inventarie	774		774	
Summa	774	0	774	529
Not 14: Inköp av finansiella tillgångar				
Andelskapital Kommuninvest	1 112	1 109	1 112	1 109
Summa	1 112	1 109	1 112	1 109
BALANSRÄKNING				
Not : 15 Immateriella anläggningstillgångar				
Förvärvade IT-licenser				
Anskaffningsvärde	2 350	2 350	2 136	2 054
Ackumulerade avskrivningar	-2 258	-1 835	-2 054	-1 588
Bokfört värde	92	515	82	466
Genomsnittlig nyttjandeperiod	3 år	3 år	3 år	3 år
Redovisat värde vid årets början	515	1 080	466	992
Årets investeringar	82	408	82	0
Årets avskrivningar	-505	-973	-466	-526
Redovisat vid årets slut	92	515	82	466
Not 16 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 815 208	1 631 125	1 093 474	964 271
Ackumulerade avskrivningar	-499 838	-456 940	-287 863	-259 691
Bokfort värde	1 315 370	1 174 185	805 611	704 580
Genomsnittlig nyttjandeperiod				
Linjär avskrivning tillämpas. Mark avskrives ej				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	114 445	100 696	109 360	96 090
Ackumulerade avskrivningar	-75 656	-69 316	-72 044	-65 868
Bokfört värde vid årets slut	38 789	31 381	37 316	30 222
Genomsnittlig nyttjandeperiod			*6 år*	*6 år*
Linjär avskrivning tillämpas. Konst avskrives ej				

20240815004

NOTFÖRTECKNING (KKR)

BALANSRÄKNING

	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Not 17 Materiella anläggningstillgångar, årets händelser				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	1 174 185	1 031 554	704 580	579 339
Årets investeringar	184 083	182 428	129 203	151 964
Avyttring/Utrangering	-1 220	-529		-529
Årets avskrivningar	-41 678	-39 267	-28 172	-26 193
Redovisat värde vid årets slut	**1 315 370**	**1 174 185**	**805 611**	**704 580**
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	31 381	30 867	30 222	30 025
Årets investeringar	13 749	7 813	13 270	7 429
Avyttring/Utrangering	-69	-57		-57
Årets avskrivningar	-6 272	-7 242	-6 176	-7 175
Bokfört värde vid årets slut	**38 789**	**31 381**	**37 316**	**30 222**
Därav finansiell leasing			**10 887**	**5 604**
Not 18: Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, aktier och bostadsrätter				
Aktier Säterbostäder AB			19 000	19 000
Aktieägartillskott Säterbostäder			6 700	6 700
Falun Borlänge-regionen AB	38	38	38	38
Andelskapital Kommuninvest	11 312	10 200	11 312	10 200
Utveckling i Dalarna Holding AB	220	220	220	220
Inera AB	43	43	43	43
Övriga aktier och andelar	51	51	51	51
Summa	**11 663**	**10 551**	**37 363**	**36 251**
Långfristiga fordringar				
Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening			0	0
Husbyggnads varor HBV	42	42		
Övriga långfristiga fordringar	311	350		
Summa	**353**	**392**	**0**	**0**
Not 19 : Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	7 710	12 769	13 768	12 174
Skattefordringar	42 039	38 774	42 039	38 774
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	16 149	14 457	16 149	14 457
Övriga kortfristiga fordringar	46 779	42 506	42 555	51 578
Interimsfordringar	309	-769		
	112 986	**107 737**	**114 511**	**116 983**
Not 20: Pensionsförvaltning				
Bankmedel avsedda för fondering till framtida pensionsutbetalningar				
Upplupna ränteintäkter	938	907	938	907
Obligationer, förlagsbevis mm	80 000	93 000	80 000	93 000
Värdereglering verkligt värde obligationer	2 043	305	2 043	305
Nedskrivning av kortfristiga placeringar				
Kassa kapitalförvaltning	44 888	28 786	44 888	28 786
Summa	**127 869**	**122 998**	**127 869**	**122 998**
Not 21: Kassa och bank				
Kassa, bank	2 964	811	2 423	720
Koncernkonto	41 913	10 810	41 913	10 810
Summa	**44 877**	**11 621**	**44 336**	**11 530**
Koncernkonto:				
Limit ej utnyttjad	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*
Behållning koncernkonto	41 913	10 810	41 913	10 810
varav				
Säters kommun	33 308	13 295	33 308	13 295
Säterbostäder AB	8 117	-2 523	8 117	-2 523
Säters Kommuns Fastighets AB	488	39	488	39
	41 913	**10 810**	**41 913**	**10 810**

NOTFÖRTECKNING (KKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
BALANSRÄKNING				
Not 22: Eget kapital				
Ingående eget kapital	567 214	551 158	488 275	475 954
- Varav utdelning 2022	-665			
- Varav Resultatutjämningsreserv			*10 436*	10 436
- Varav Social investeringsfond			*583*	583
- Varav Saterdalen			*500*	500
- Varav Integration			*763*	763
Årets resultat	15 205	16 056	9 060	12 321
Summa eget kapital	**581 754**	**567 214**	**497 335**	**488 275**
Eget kapital består av:				
Pensionsmedel för framtida pensionsutbetalningar			127 869	122 998
Vatten- och avlopp			-2 041	-2 584
Övrigt eget kapital			371 507	367 861
Summa eget kapital			**497 335**	**488 275**
Anläggningskapital	886 031	513 088	385 938	409 288
Rörelsekapital	115 943	66 770	124 482	91 631
Summa eget kapital	**1 001 974**	**579 858**	**510 420**	**500 919**
Not 23: Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning	7 749	8 267	7 749	8 267
Årets förändring	0	0		
Varav	0	0		
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	960	257	*960*	257
Övrigt	-93	0	*-93*	
Pensionsutbetalningar	-556	-742	-556	-742
Intjänad Förmansbestämd alderspension	0	0	0	0
Intjänad Särskild avtalspension	26	26	26	26
Förändring av löneskatt	86	-59	86	-59
Summa avsatt till pensioner	**8 172**	**7 749**	**8 172**	**7 749**
Avsättning för förtroendevalda	3 955	3 940	3 955	3 940
Löneskatt	959	956	959	956
	4 914	**4 896**	**4 914**	**4 896**
Summa visstids- och garantipensioner	**4 914**	**4 896**	**4 914**	**4 896**
Antal personer				
Summa avsättning till pensioner	**13 085**	**12 644**	**13 085**	**12 644**
Förpliktelsen minskad genom försäkring				
Aktualiseringsgrad			96%	96%
Not 24: Långfristiga skulder				
Lån i banker/kreditinstitut	851 800	676 300	475 000	350 000
Genomsnittlig räntebindningstid			2	5 år
Genomsnittlig ränta			2,48%	0,30%
Anslutningsavgifter langfristig del	11 272	8 627	11 272	8 627
Övriga langfristiga skulder	8 162	3 604	8 162	3 604
- Återstående antal år (vägt medel)			14 år	14 år
Uppskjuten skatteskuld	16 163	15 404		
Summa	**887 397**	**703 935**	**494 436**	**362 231**
Not 25: Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	13 213	2 732	13 213	2 732
Leverantörsskulder	51 421	73 710	44 573	63 511
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8 361	7 973	8 361	7 973
Övriga kortfristiga skulder	803	844	803	844
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	102 084	92 906	100 260	86 662
Summa Kortfristiga skulder	**175 882**	**178 165**	**167 210**	**161 722**
Not 26: Borgens- och andra förpliktelser mot kommunens företag				
Kommunen:				
Säterbostäder AB			363 000	305 500
Saters Kommuns Fastighets AB			2 400	2 400
AB Dalatrafik	0	0		
Summa	**0**	**0**	**365 400**	**307 900**

20240815004760

NOTFÖRTECKNING (KKR)

	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Not 27: Ställda säkerheter				
Säterbostäder, ställda säkerheter	29 398	29 398		
Not 28: Övriga förpliktelser				
Kommunen:				
Kommunalt borgens- o förlustansvar egnahem	0	0	0	0
Kommunen för Säters Golfklubb	6 272	6 322	6 272	6 322
Kommunen för Säters IF Fotboll	1 154	1 324	1 154	1 324
Kommunen för Gustafs GOIF	1 563	1 875	1 563	1 875
	8 988	**9 521**	**8 988**	**9 521**
Not 29: Pensionsutfästelser enligt avtal				
Pensionsutfästelser netto enl Skandia	164 473	162 374	164 473	162 374
Löneskatt 24,26 %	39 901	39 392	39 901	39 392
	204 374	201 766	204 374	201 765
Ansvarsförbindelsen, specifikation:				
Ingående avsättning	162 374	168 252	162 374	168 252
Gamla utbetalningar	-11 350	-10 378	-11 350	-10 378
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	13 647	4 702	13 647	4 702
Övrigt (post som kan bero på bl a ändrad samordning, dödsfall under året och på att personer aktualiserats.)	-198	-202	-198	-202
Utgående avsättning	**164 473**	**162 374**	**164 473**	**162 374**
Ingående löneskatt	39 392	40 818	39 392	40 818
Förändring av löneskatt	509	-1 426	509	-1 426
	39 901	**39 392**	**39 901**	**39 392**
	204 374	**201 766**	**204 374**	**201 766**
varav				
Ansvarsförbindelse för förtroendevalda	2 032	2 337	2 032	2 337
Löneskatt	493	567	493	567
Summa	**2 525**	**2 904**	**2 525**	**2 904**
Summa ansvarsförbindelse inkl löneskatt	**204 374**	**204 670**	**204 374**	**201 766**
Not 30 Leasingavgifter				
Operationella leasingavtal				
Minimileasingavgifter förfaller enligt följande				
Inom ett år	2 190	2 147	2 190	2 147
Senare än ett år men inom fem år	3 791	5 151	3 791	3 717
Senare än fem år				
Summa	**5 981**	**7 298**	**5 981**	**5 864**
Not 31 Leasingavgifter				
Finansiella leasingavtal				
Minimileasingavgifter förfaller enligt följande				
Inom ett år	2 724	2 000	2 724	2 000
Senare än ett år men inom fem år	8 162	3 604	8 162	3 604
Senare än fem år	0	0	0	0
Summa	**10 887**	**5 604**	**10 887**	**5 604**
Not 32 Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	417	461	250	294
Förtroendevalda	75	50	75	50
Total kostnad för räkenskapsrevision	**492**	**511**	**344**	**344**
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	433	405	433	405
Förtroende valda	326	207	326	207
Total kostnad för övrig revision	**759**	**612**	**612**	**612**
Total kostnad för revision	**1 251**	**1 123**	**956**	**956**

ORD OCH UTTRYCK

Resultaträkningen
visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Kassaflödesanalysen
visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Kostnadsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen
visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar
är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital
visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar
är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder
är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

Kkr = kilokronor, tusentals kronor
Mkr = megakronor, miljontals kronor

20240815003470

DRIFTREDOVISNING 2023

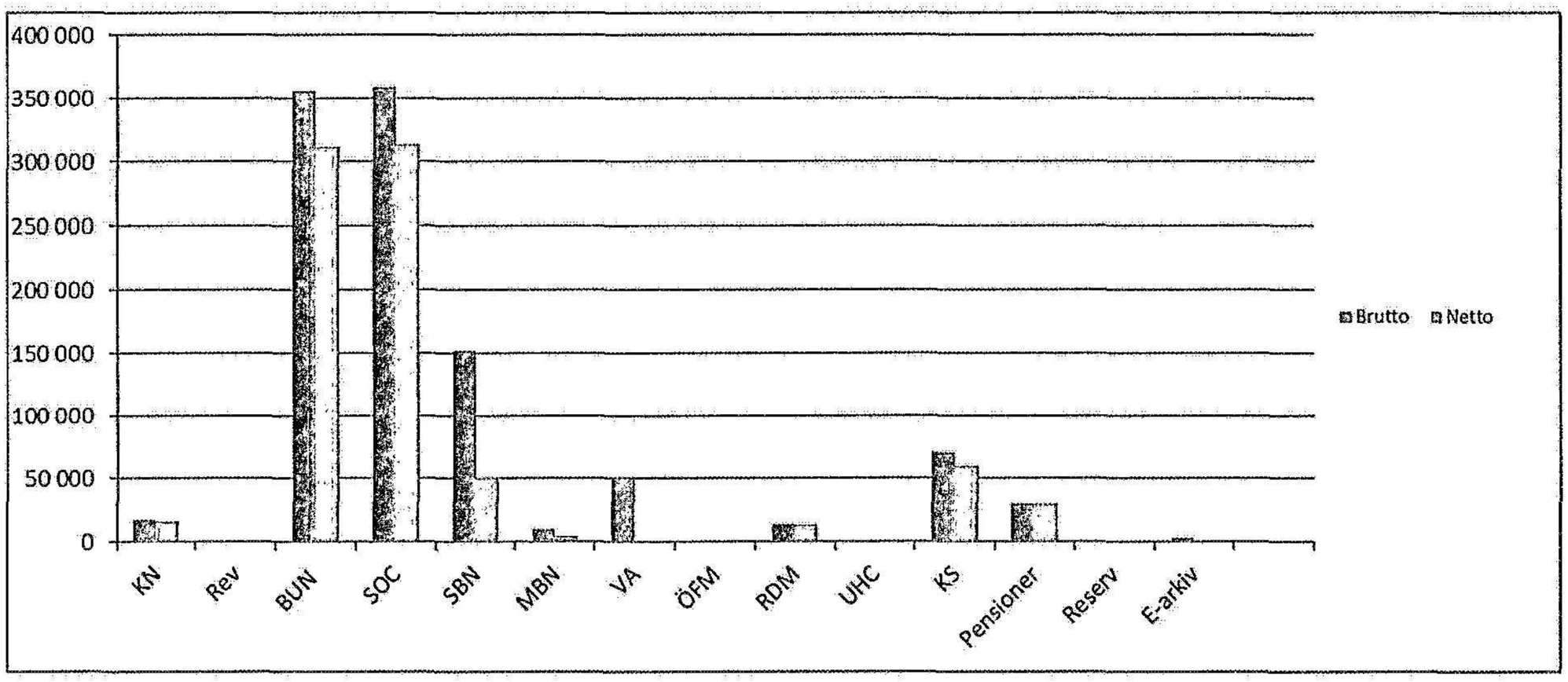
Säters kommun

+ = överskott
- = underskott

Nämnd/styrelse kkr	Intäkter Utfall 2023	Intäkter Budget 2023	Intäkter Utfall 2022	Kostnader Utfall 2023	Kostnader Budget 2023	Kostnader Utfall 2022	Netto 2023	Budgetavvikelse 2022 Intäkter	Budgetavvikelse 2022 Kostnader	Budgetavvikelse 2022 Netto
Kulturnämnden (KN)	1 471	822	2 411	18 104	18 632	18 618	16 633	649	528	1 177
Revisionen (Rev)	0	0		1 093	1 090	956	1 093	0	-3	-3
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	44 784	41 000	42 751	356 579	356 200	339 918	311 795	3 784	-379	3 405
Socialnämnden (SOC)	44 779	31 299	39 981	358 809	332 269	328 821	314 030	13 480	-26 540	-13 060
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	101 934	97 741	93 809	152 502	146 166	139 950	50 569	4 193	-6 337	-2 144
Miljö- och byggnämnden (MBN)	4 294	4 637	4 460	9 881	9 627	10 662	5 587	-343	-254	-597
VA/Återvinning (VA)	50 831	49 371	43 603	51 550	49 371	46 071	718	1 461	-2 179	-718
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	0	691	1 050	926	691	0	359	359
Räddningtjänst (RDM)	0	0	0	13 501	13 650	12 384	13 501	0	149	149
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	0	1 142	1 180	1 076	1 142	0	38	38
Kommunstyrelsen (KS)	11 298	7 599	9 881	70 831	70 997	73 523	59 533	3 698	166	3 865
Pensioner	0	0	0	30 066	26 322	20 369	30 066	0	-3 744	-3 744
Reserv oförutsedda kostnader	0	4 000	0	400	8 375	0	400	-4 000	7 975	3 975
E-arkiv	3 621	4 487	4 494	3 621	4 487	4 494	0	-866	866	0
S:a nämnder /styr	**263 012**	**240 956**	**241 389**	**1 068 771**	**1 039 416**	**997 766**	**805 759**	**22 056**	**-29 355**	**-7 299**

Driftredovisningen inkluderar de interna posterna medan resultaträkningen exkluderar dem. De interna posterna för år 2023 uppgår till 100,7 mkr. Kostnaderna enligt resultaträkningen innehåller centrala justeringsposter på 16,3 mkr som inte kan fördelas ut till de olika sektorerna och ingår således inte i driftsredovisningen.

Tabell: Utfall kostnader 2023, brutto- och nettoredovisat per nämnd/styrelse

Kommentarer

Under året har kommunens intäkter varit 22,1 mkr högre än budget och kostnaderna har varit totalt 29,4 mkr högre än budget, dvs en nettoavvikelse på -7,3 mkr.

Det största underskottet redovisas för Socialnämnden på -13,1 mkr, Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på -2,9 mkr (varav -2,1 mkr för SBN Skattefinansierat och -0,7 mkr för VA/Återvinning) samt för Miljö- och byggnämnd på -0,6 mkr. Pensioner har ett underskott på 3,7 mkr samt att budgeterad försäljning av mark på 4 mkr inte uppnås under 2023. Revisionen redovisar ett mindre underskott.

Kommunstyrelsesektorn redovisar ett överskott på 3,9 mkr, Barn- och utbildningsnämnden ett överskott på 3,4 mkr och kulturnämnden ett överskott på 1,2 mkr samt mindre överskott redovisas för Räddningstjänsten Dala Mitt, Upphandlingscenter och Överförmyndare i samverkan.

Åtgärder för budget i balans under 2023:
Under våren 2023 startades arbetet med att identifiera besparingsmöjligheter inom samtliga sektorer/nämnder för att täcka ett prognostiserat underskott för 2023. Förslag till åtgärder för ekonomi i balans beslutades inom de olika nämnderna och inom Kommunstyrelsen i juni 2023, där totala åtgärder uppgick till ca 24 mkr. Alla beslutade åtgärder per juni har dock inte kunnat genomföras eller har fått önskad effekt samt att ytterligare kostnader har tillkommit. Nya åtgärder har tagits fram för att hantera utebliven effekt av de beslutade åtgärderna och för tillkommande kostnader.

Totala åtgärder för 2023 uppgår till drygt 23 mkr vilket är en stor bidragande orsak till att kommunen, tillsammans med ökade skatteintäkter och generella bidrag, redovisar ett positivt resultat för året.

Barn- & utbildningsnämnden: Kostnadsanpassningar som genomförts under 2023 uppgår till ca 2,5 mkr och utgörs främst av minskad ledningspersonal och återhållsamhet vid rekryteringar/ vikarieanskaffning samt perioder av vakanta tjänster. Inom nämnden finns tillkommande intäkter/ kostnader samt avvikelser med lägre kostnader jämfört med budget. På intäktssidan finns ej budgeterade ersättningar och statsbidrag. Personalkostnader var 7,4 mkr högre som förklaras med oförutsett höga kostnader för pensionskostnader samt högre löneuppräkningen än budget samt att IT kostnaderna var ca 1,0 mkr högre. De interkommunala kostnaderna blev 7,4 mkr lägre vilket härleds till elever som saknar behörighet till nationella gymnasieprogram.

Sociala sektorn har under året vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna. Genomförda åtgärder motsvarar cirka 4,4 mkr av beslutade åtgärder per juni samt att nya åtgärder på 2,6 mkr tillkommit och utgörs av att vakanshålla tjänster, minskad bemanning, sökta statsbidrag samt återhållsamhet av inköp, utbildning, planeringsdagar m.m. Nämnden har haft tillkommande kostnader under året på ca 9 mkr som främst utgörs av högre löneökningar än budgetutrymmet med ca 3,5 mkr, högre kostnader för betalningsansvar till Regionen för utskrivningsklara patienter på ca 3,9 mkr och ökade kostnader för köp av externa vårdplatser samt beroende på en hög korttidsfrånvaro vilket medfört fortsatt höga kostnader för sjuklöner, timvikarier och övertidsersättning.

Kommunstyrelsesektorns beslutade åtgärder per juni uppgick till 3,1 mkr och utgörs att avvakta med att tillsätta vakanta tjänster, kombinera tjänster med statsbidrag, minskat konsultstöd samt momsgenomlysning mm. Utfall för åtgärder under 2023 uppgår till ca 4,0 mkr genom ökad positiv effekt med ca 1 mkr för personalrelaterade åtgärder. Utfall påverkas av både högre intäkter och tillkommande kostnader på ca 2 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden har under 2023 genomfört åtgärder på 8,7 mkr (varav 7,7 mkr för SBN Skattefinansierat och 1,0 mkr för VA/Återvinning) som utgörs av elstöd, ej återbesättning av tjänster, minskade utredningar, utbildningar och underhåll samt generella effektiviseringar mm. Full effekt på vissa föreslagna åtgärder har dock inte kunnat uppnås p.g.a. politiska beslut samt även genom ökade skyfalls-skador och avbrutna ledigheter. Nämnden har haft tillkommande kostnader p.g.a. prisökningar och kostnader relaterade till höga vattenflöden och översvämningar samt högre kostnader för el, snöröjning och underhåll.

Miljö- och byggnämnd: Förslag på åtgärder uppgick till 1,2 mkr men som inte har fått full effekt utan uppgår till ca 0,9 mkr för 2023 och utgörs av ej återbesättning av tjänster, återhållsamhet av vikarier samt generella effektiviseringar. Utfallet påverkas också av ej full upparbetad tillsyn p.g.a. omklassificering samt minskade intäkter för bygglov.

Kulturnämndens åtgärder på 0,1 mkr har genomförts. Nämndens överskott är relaterat till högre intäkter än budgeterat samt att alla planerade aktiviteter under hösten inte har kunnat genomföras.

20240815004711

INVESTERINGSREDOVISNING 2023

Färdigställda projekt	Utgifter sedan projekt start			Varav: årets investeringar		
	Budget	ACK utfall	Avvikelse	Budget	ACK utfall	Avvikelse
Kulturnämnden	461	1 109	-648	347	897	-550
Barn och utbildningsnämnd	2 000	1 908	92	2 000	1 273	727
Socialnämnden	4 700	601	4 099	4 700	3 856	844
Samhällsbyggnadsnämnd	63 733	60 290	3 443	131 847	124 309	7 539
- varav Fastighet	35 554	29 043	6 511	49 901	90 599	-40 698
- varav Gatukontor	20 735	11 735	9 000	26 951	12 976	13 975
- varav lokalservice	100	119	-19	200	76	124
- varav Kostenheten	200	113	87	600	516	84
- varav VA-enheten	29 548	30 452	-904	54 195	20 141	34 054
Kommunstyrelsen	11 678	8 994	2 684	7 400	10 253	-2 853
- varav IT-enheten	1 700	1 247	453	1 700	1 247	453
Totalt färdigställda projekt	**104 976**	**84 074**	**20 902**	**146 293**	**140 587**	**5 707**

Pågående projekt	Utgifter sedan projekt start			Varav: årets investeringar		
	Budget	ACK utfall	Avvikelse	Budget	ACK utfall	Avvikelse
Samhällsbyggnadsnämnd	82 099	45 584	36 515	22 724	14 652	8 072
- varav Fastighet	16 400	4 220	12 180	4 800	1 098	3 702
- varav Gatukontor	18 083	10 219	7 864	6 308	4 949	1 359
- varav VA-enheten	47 616	31 145	16 471	11 616	8 605	3 011
Övriga	22 490	14 892	7 598	3 200	2 175	1 025
Totalt pågående projekt	**104 589**	**60 476**	**44 113**	**25 924**	**16 827**	**9 097**

Kommentar

Årets investeringar uppgår till 140,6 mkr, varav investeringar avseende nytt särskilt boende ingår med 65,6 mkr som ligger utanför budgetram. Totala investeringar 2023 exklusive nytt särskilt boende uppgår till 75 mkr vilket är en minskning med 65,6 mkr jämfört med budget.

NYCKELTAL

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare 31 dec	**11 243**	**11 271**	**11 242**	**11 161**	**11 093**	**11 123**
Kommunen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	17,8%	15,1%	16,6%	25,0%	24,9%	19,8%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	4,6%	1,3%	0,7%	8,2%	7,7%	2,2%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%	55,4%	58,5%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%	28,1%	27,8%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	57,6%	52,1%	45,7%	47,6%	44,6%	41,5%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%	71,9%	72,2%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	60 013	47 609	35 662	37 296	32 319	27 695
Långfristig skuld/ invånare	43 977	32 138	22 303	23 494	18 838	15 156
Eget kapital/invånare, kr	44 235	43 321	42 337	41 121	40 163	38 981
Tillgångar/invånare, kr	104 248	90 930	77 999	78 417	72 482	66 676

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	16,6%	14,2%	15,7%	23,6%	23,2%	19,2%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	4,3%	1,2%	0,8%	7,8%	7,2%	2,6%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%	42,2%	47,5%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%	23,8%	25,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%	57,8%	52,5%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%	76,2%	74,8%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	95 736	79 385	66 851	68 011	62 202	47 951
Långfristig skuld/ invånare	78 929	62 455	52 405	52 576	48 462	33 487
Eget kapital/invånare, kr	51 744	50 325	49 027	46 969	45 458	43 463
Tillgångar/invånare, kr	147 480	129 710	115 877	114 980	107 661	91 415

Skattesats:						
Säterbygden 2010 fr o m (Säter föregående år)	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50
varav:						
Landstinget	11,63	11,63	11,63	11,63	11,63	11,63
Kommunen	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Säterbygden fr o m 2010 (Säters församling föregående år) *	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55

** begravningsavgift ingår med 0,28%*

20240815004 72

VA-VERKSAMHET: RESULTATRÄKNING OCH BALANSRÄKNING

RESULTATRÄKNING (kkr)	Not	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	33 644	29 963	30 236
Jämförelsestörande intäkt				
Verksamhetens kostnader	2	-27 670	-26 038	-24 380
Avskrivningar	3	-4 852	-4 662	-4 475
Sidoordnad verksamhet	4	1 075	1 075	1 075
Verksamhetens nettokostnader		**2 197**	**339**	**2 456**
Finansiella kostnader	5	-1 654	-1 284	-1 174
Årets resultat		**543**	**-945**	**1 282**

BALANSRÄKNING (kkr)

TILLGÅNGAR	Not	2023	2022	2021
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	127 388	112 324	87 991
maskiner och inventarier	7			
Summa anläggningstillgångar		**127 388**	**112 324**	**87 991**
Omsättningstillgångar:	8			
Förutbetalda kostnader och uppluppna intäkter		105	213	-23
Kundfordringar		1 942	1 282	508
Summa omsättningstillgångar		**2 047**	**1 495**	**485**
SUMMA TILLGÅNGAR		**129 435**	**113 819**	**88 476**
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	9			
Ingående eget kapital		-2 584	-1 639	-2 921
Resultat		543	-945	1 282
Summa eget kapital		**-2 041**	**-2 584**	**-1 639**
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	10	115 572	104 852	80 156
Investeringsfond				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	11	11 272	8 627	8 439
Kortfristiga skulder				
Uppluppna kostnader och förutbetalda intäkter		1 961	599	23
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	12	869	693	649
Leverantörskulder	13	1 802	1 632	848
Summa skulder		**131 476**	**116 403**	**90 115**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**129 435**	**113 819**	**88 476**

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

RESULTATRÄKNING (kkr)	2023	2022	2021
Not 1: Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	3	189	17
Taxor och avgifter	32 587	29 773	30 200
Bidrag	1 047	0	19
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7	0	0
Summa verksamhetens intäkter	**33 644**	**29 962**	**30 236**
Not 2: Verksamhetens kostnader			
Löner och sociala avgifter	-6 809	-6 479	-5 940
Pensionskostnader	-648	-483	-516
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-3 153	-3 487	-3 007
Bränsle, energi och vatten	-4 534	-2 754	-2 665
Köp av huvudverksamhet	-252	-328	-176
Lokal- och markhyror	-287	-280	-279
Övriga tjänster	-2 307	-2 676	-2 296
Övriga kostnader	-9 680	-9 551	-9 501
Summa verksamhetens kostnader	**-27 670**	**-26 038**	**-24 380**
Not 3: Av- och nedskrivningar			
Avskrivning mark, byggnader och tekniska anläggningar	-4852	-4 662	-4 475
Avskrivning maskiner och inventarier	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	**-4 852**	**-4 662**	**-4 475**
Not 4: Sidoordnad verksamhet			
Intäkter enskilda avlopp	2 571	2 063	2 008
Driftskostnad	-1 496	-988	-933
Summa Sidoordnad verksamhet	**1 075**	**1 075**	**1 075**
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntor Externa	-2	-2	-14
Kommuninterna räntor	-1652	-1284	-1160
Summa finansiella kosntader	**-1654**	**-1286**	**-1160**

BALANSRÄKNING (kkr)	2023	2022	2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Not 6: Mark, byggnader, tekniska anläggningar			
Ingående bokfört värde	112 324	87 991	79 395
Årets avskrivningar	-4 852	-4 662	-4 475
Investeringar	19 916	29 345	13 071
Utrangerat	0	-350	0
Summa bokfört värde	**127 388**	**112 324**	**87 991**
Not 7: Maskiner och inventarier			
Summa bokfört värde	**0**	**0**	**0**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Not 8: Kortfristiga fordringar			
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	105	213	-23
Kundfordringar	1 942	1 282	508
Summa kortfristiga fordringar	**2 047**	**1 495**	**485**

20240815004473

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

Not 9: Eget kapital

Första gången Säters kommun särskild balansräkningsenhet för VA-verksamheten 2006-01-01 redovisades det egna kapitalet till 0 kr.

	2023	2022	2021
Tidigare års resultat 2006-2013	-1 098	-1 098	-1 098
Resultat 2014	-219	-219	-219
Resultat 2015	490	490	490
Resultat 2016	590	590	590
Resultat 2017	512	512	512
Resultat 2018	-1 982	-1 982	-1 982
Resultat 2019	835	835	835
Resultat 2020	-2 049	-2 049	-2 049
Resultat 2021	1 282	1 282	1 282
Resultat 2022	-945	-945	
Årets resultat	543		
	-2 041	**-2 584**	**-1 639**

Från och med årsredovisning 2010 tillämpas RKR:s rekomendation nr 18. I årsredovisningen för 2019 redovisas ett överskott på 835 tkr som läggs till Eget kapital. Det ackumulerade egna kapitalet visar ett underskott på - 872 tkr. År 2012 infördes en ny taxa med förändrad konstruktion och 2019 genomfördes en höjning av taxan.

Not 10: Långfristiga skulder

Lån av kommunen	100 508	80 519	71 560
Amortering	-4 852	-4 662	-4 475
Nya lån	19 916	28 995	13 071
Summa lån av kommunen	**115 572**	**104 852**	**80 156**

Not 11: Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter	**Anläggnings**	**Överf. till kto 2421**	**Saldo kto**	**Saldo kto**
Resultatbokförs med 5% över 20 år	**avgifter**	**kortfristig skuld**	**2391**	**2391**
2006	893	45	581	-1518
2007	355	18	249	-622
2008	280	14	210	-504
2009	180	9	144	-333
2010	697	35	592	-1324
2011	237	12	81	-330
2012	501	25	294	-820
2013	276	14	77	-367
2014	543	27	290	-860
2015	1785	89	1607	-3481
2016	1174	59	1116	-2349
2017	1050	53	652	-1755
2018	3254	163	2692	-6109
2019	996	50	385	-1431
2020	562	28	-78	-512
2021	195	10	-453	248
2022	882	44	188	-1114
2023	3514	176	2645	-6335
	17 374	**869**	**11 272**	**-29 515**

Not 12: Kortfristiga skulder	**2023**	**2022**	**2021**
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	693	649	639
Intäktsbokfört under året	-693	-649	-639
Överf. från lånfristig skuld	869	693	649
Summa:	***869***	***693***	***649***

Not 13: Leverantörskulder	**2023**	**2022**	**2021**
Leverantörskulder	1 802	1 632	848

REVISIONSBERÄTTELSE

DocuSign Envelope ID: D0888C7A-718C-410E-8F24-1903CCB8ACEB

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

2024-04-17

Till
Fullmäktige i Säters kommun
Organisationsnummer 212000–2247

20240815004446

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedde revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder, gemensamma nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att för att de finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Årets resultat uppgår till 9,1 mnkr, vilket är 13,6 mnkr högre än budget. Trots det positiva resultatet för kommunen i helhet ser revisorerna allvarligt på socialnämndens underskott om 13,1 mkr.

I budgeten för år 2023 har fullmäktige beslutat om fyra finansiella mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Ett av de fyra målen avser Säterbostäder AB. Samtliga finansiella mål bedöms uppnås för året.

Kommunfullmäktige har för 2023 antagit sex strategiska mål. Enligt årsredovisningen är måluppfyllelsen god för samtliga strategiska mål. Av årsredovisningen framgår förutsättningar för att arbeta mot de strategiska målen, samt exempel på genomförda aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Utöver det känner vi till att varje målområde är nedbrutet på nämndmål och verksamhetsplaner. Av årsredovisningen framgår dock varken utfall av indikatorer eller jämförelse mot nationell statistik.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Säter kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

DocuSign Envelope ID: D0888C7A-718C-410E-8F24-1903CCB8ACEB

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vi önskar en tydligare redogörelse i måluppföljningen för verksamhetsmålen, men vi gör ändå bedömningen att resultatet i årsredovisningen är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dess organisation.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2023.

Säter kommun 2024-04-17

DocuSigned by:
38A2FDC650CF425...
Fredrik Andrén

DocuSigned by:
B92DD72D4003421...
Anders Johansson

DocuSigned by:
F02F65ABC23049E...
Sofie Byatt

DocuSigned by:
38A2FDC650CF425...
Torbjörn Gunnarsson

DocuSigned by:
38A2FDC650CF425...
Kjell Nylén

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Bilaga 1 *Revisorernas redogörelse*

Bilaga 2–3 *Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen*

Bilaga 4 *Revisionsberättelse för Räddningstjänst Dala Mitt*

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.

20240815004447

Säter kommuns revisorer

Verksamhetsredogörelse 2023

1. Inledning

Under verksamhetsår 2023 har Säter kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas och de gemensamma nämndernas verksamheter.

Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningar ligger till grund för revisorernas särskilda uttalande huruvida ansvarsfrihet tillstryks eller ej.

Ur revisionsgruppen har fullmäktige valt lekmannarevisor i kommunens bolag samt revisor i Räddningstjänsten Dala Mitt. Lekmannarevisorerna och revisorerna i kommunalförbundet har, inom ramen för den samordnade revisonen, informerat övriga i revisionsgruppen om verksamheten och viktigare iakttagelser i bolagen och kommunalförbunden.

Revisionsledamöter för granskning av 2023 års verksamhet har varit:

Fredrik Andrén, ordförande

Anders Johansson

Sofie Byatt

Torbjörn Gunnarsson

Kjell Nylén

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer inom ramen för kommunallagen, gällande reglemente och god revisionssed. Följande huvudmoment ingår.

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens ändamålsenlighet och måluppfyllelse inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
- Granskning av årsredovisning, delårsrapport, löpande redovisning, kassaförvaltning samt intern kontroll.

För fullgörande av revisionen har vi biträtts av KPMG.

2. Revisorernas förvaltning

Revisorerna har under året haft tio sammanträden. Vid dessa förs minnesanteckningar. Vid sammanträdena har överläggningar fört med företrädare för kommunstyrelsen, nämnder och fullmäktige.

Årets resultat uppgår till - 3000 kr.

2.1 Fortbildning och nätverk

Revisorerna deltar fortlöpande i de erfarenhetsutbildningar som anordnas för att hålla sig informerade om utvecklingen inom den kommunala revisionen. Under 2023 har revisorerna deltagit på utbildning för nya förtroendevalda revisorer samt nätverksträffar med förtroendevalda revisorer i Dalarnas kommuner och Region Dalarna.

2.2 Grundläggande årlig granskning

Kommunallagen (KL 12 kap. 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

I årets grundläggande granskning har revisorerna träffat presidierna för kommunstyrelsen, socialnämnden, kulturnämnden, barn- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och Säterbostäder AB.

Revisorerna har under året tagit del av protokoll från kommunstyrelsen, nämnder och bolag. Utöver detta tar revisorerna löpande del av ekonomiska rapporter för verksamheterna och de kommunala bolagen.

Revisorerna följer de gemensamma nämndernas verksamhet via protokoll och verksamhetsberättelser.

3. Fördjupande granskningsobjekt

Revisorerna har genomfört en väsentlighets- och riskanalys och med stöd av den valt ut och genomfört följande granskningar under år 2023. Rapporterna har översänts till fullmäktige löpande under året. Granskande styrelser och/eller nämnd har fått rapporterna för kännedom. Nedan är en sammanfattning av vad som framkommit vid granskningarna.

3.1 Granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

Vi har genomfört en granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering (fysisk såväl som digital) i skolan.

Det övergripande syftet med granskningen var att bedöma om huvudmannen, d v s barn- och utbildningsnämnden, för utbildning beskrev ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte var att huvudmannen inte fullt ut bedrev ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering av elever. Bedömningen byggde vi på att det inte var säkerställt att likabehandlingsplaner årligen upprättats och utvärderas. Huvudmannen begärde inte någon fördjupad uppföljning och analys på en övergripande nivå av kränkningar som kan utgöra underlag för beslut om åtgärder av främjande och förebyggande karaktär.

Trots att antalet anmälningar har ökat framkom att anmälningar inte alltid gjordes till huvudman, vilket var en brist. Det saknades också rutiner för hur all personal som arbetar

20240815004448

inom grundskolan ska informeras om och hållas uppdaterade på sina skyldigheter enligt skollag och diskrimineringslag.

Vi rekommenderade barn- och utbildningsnämnden att:

- Tillse att all personal, d v s även icke pedagogisk personal såsom fastighetsskötare, vaktmästare och lokalvårdare, inom grundskolan ”harnödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet” och att de ”fullgör de skyldigheter” som åvilar dem enligt lag. (2 kap. 34 § 2 st. och 6 kap. § 5 SkolL). Det kan exempelvis säkerställas genom regelbunden utbildning och diskussioner vid arbetsplatsträffar.
- Tillse att all personal inom grundskolan anmäler till rektor och rektor till huvudman i alla de fall där ett barn eller en elev ”anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten”. (6 kap. 10 § 1 st. SkolL).
- Utveckla kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller aggregerad uppföljning av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering (4 kap. 5-6 §§ SkolL och 3 kap. 20 § DiskrL).
- Säkerställa att samtliga skolenheter årligen upprättar en plan mot kränkande behandling (6 kap. 8 §SkolL).

3.2 Granskning av delårsbokslut 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöm om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit att utfallet för perioden januari tom augusti 2023 uppgår till +6,1 mkr, vilket är 22,5 mkr lägre än samma period förra året.

Enligt prognos för helår 2023 beräknas resultatet till +3,6 mkr jämfört med budget på 0 mkr.

Fullmäktige har fattat beslut om tre finansiella mål som enligt de ekonomiska riktlinjerna i kommunen är viktiga för att bedöma god ekonomisk hushållning. Samtliga tre finansiella mål bedöms uppfyllas i delårsrapporten.

Kommunfullmäktige har beslutat om sex målområden/ strategiska mål (verksamhetsmål) för Säter Kommun, ”Ett rikare liv”, ”Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun”, ”En omsorgsfull boendeutveckling”, ”En bra start i livet”, ”En stimulerande tillväxt” och ”En uppdragsbaserad kommun”. Enligt delårsrapporten framgår varken utfall av indikatorer eller jämförelse mot nationell statistik och det saknas en sammanfattande bedömning av alla verksamhetsmål gemensamt. Utifrån detta önskar vi en tydligare redogörelse för måluppföljning för verksamhetsmålen. Målen för god ekonomisk hushållning omfattar inte eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

Revisorernas samlande bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om. Avseende fullmäktiges övergripande verksamhetsmål önskas en tydligare redogörelse för måluppföljning, men att vi utifrån utförd översiktlig granskning ändå gör bedömningen att resultatet i delårsrapporten är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3 Granskning av gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Vi har genomfört en granskning av kommunernas gemensamma tillsynsverksamhet avseende alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Syftet med granskningen var att bedöma om den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (hädanefter ALT-nämnden) säkerställt en ändamålsenlig styrning och organisering av tillsynsverksamhet.

För att uppnå granskningens syfte hade följande aspekter av ALT-nämndens arbete granskats:

Övergripande styrdokument, organisation och arbetssätt

Nämndens styrning och uppföljning vad gäller ekonomi, verksamhet och tillsyn

Nämndens arbete vad gäller intern kontroll

Samverkan mellan nämnden och medlemskommunerna

Granskningens resultat presenterades i fyra delar vilket följer ovan beskrivna teman.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte var att ALT-nämnden delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och organisering av tillsynsverksamheten.

Övergripande styrdokument, organisation och arbetssätt

Nämnden hade inte ändamålsenliga styrdokument och rutiner för nämndens verksamhet. Varken reglemente eller samarbetsavtal var antaget av samtliga samverkanskommuners kommunfullmäktige. Delegationsordningen var däremot upprättad och beslutad vid påbörjad ny mandatperiod och innehöll uppgifter hänförliga till nytillkommen Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Då reglementen i gemensamma nämnder enligt Kommunallagen (2017:725) 9 kap. 33 § ska antas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna kan nämndens rätt att utöva den kommunala skyldigheten enligt lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt lagligheten kring upprättandet av nämndens delegationsordning ifrågasättas. Nämnden hade även riktlinjer samt avgifts- och taxedokument som beskrev under vilka förutsättningar serveringstillstånd kan utges samt under vilka förutsättningar avgifter kan tas ut. Vidare uppgav enhetschef att ett arbete pågick vad gäller processkartläggning och framtagande av mer verksamhetsnära rutiner.

Nämndens styrning och uppföljning vad gäller ekonomi, verksamhet och tillsyn

Nämnden hade även i allt väsentligt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av verksamheten avseende ekonomiskt resultat, verksamhetsmål och måluppfyllelse. Nämnden hade en upprättad verksamhetsplan innehållande både budget och verksamhetsmål. Utöver verksamhetsplanen hade nämnden givit sin tjänstemannaorganisation tre särskilda uppdrag att verkställa under året. Nämnden hade även vid två tillfällen, vid periodrapport till och med april 2023 och vid delårsrapport till och med augusti 2023, följt upp verksamhet,

20240815004449

verksamhetsmål samt ekonomiskt resultat. Vi har däremot noterat vissa brister vad gäller nämndens målformulering och uppföljning av dessa.

Nämndens arbete vad gäller intern kontroll

Det fanns en kontrollplan för tillsynsverksamhet i form av tillsynsplan för serveringstillstånd och tillsynsplan för detalj- och partihandel. Båda tillsynsplanerna hade följts upp i samband med periodrapport till och med april 2023 och vid delårsrapport till och med augusti 2023. Däremot gick det inte att bedöma om tillsynsplanen för serveringstillstånd efterföljdes. Avseende tillsynsplanen för detalj- och partihandel riskerar den att inte efterföljdes. Vidare fanns det i hög utsträckning ett formaliserat och systematiskt internkontrollarbete. Det genomförs däremot inte årliga risk- och väsentlighetsbedömningar även om nämnden hade upprättat en internkontrollplan och uppföljning och återrapportering hade skett.

Samverkan mellan nämnden och medlemskommunerna

Slutligen bedömde vi att den formella ansvarsfördelningen för styrning och uppföljning av verksamheten upplevdes som tydlig av samverkanskommunerna men att de administrativa rutinerna och processerna för kommunikation mellan ATL-nämnden och samverkanskommunerna behövde tydliggöras. Samverkanskommunerna upplevde även, med vissa undantag, samarbetet genom gemensam nämnd som begränsat.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderade vi ATL-nämnden att:

- Tillse att det arbete som pågår vad gäller processkartläggning och framtagande av verksamhetsnära rutiner slutförs.
- Tillse att i det kommande målstyrningsarbetet säkerställs att de mål som väljs ut är möjliga att följa upp, både vad gäller tillgängliga data för aktuellt verksamhetsår men också vad gäller tillgängliga historiska jämförelsedata.
- Tillse att det av tillsynsplaner framgår antalet prognosticerade tillsynsaktiviteter för att möjliggöra uppföljning och kontroll av nämnden.
- Ta initiativ till ett tydliggörande och en formalisering av samverkans- och/eller rapporteringsformer mellan nämndens förtroendevalda och respektive samverkanskommuns förtroendevalda samt mellan ATL-kontorets tjänstepersoner och respektive samverkanskommuns tjänstepersoner avseende:
  - Antalet tänkta samverkans- och/eller rapporteringstillfällen
  - Formerna för samverkan och/eller rapportering
  - Innehållet av samverkan och/eller rapportering
  - Formerna för samverkan som den gemensamma upphandlingsnämnden arbetar utefter kan med fördel fungera som inspiration.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderade vi även Gagnefs kommun att:

- Tillse att ATL-nämndens reglemente antas.
- Tillse att samarbetsavtalet antas.

3.4 Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsens, berörda nämnder och Säterbostäder AB:s efterlevnad av offentlighetsprincipen är tillfredställande och

ändamålsenligt, så att allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar är tillgodosedd och att det råder en god offentlig ordning.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och berörda nämnder delvis har ett ändamålsenligt arbete gällande efterlevnaden av offentlighetsprincipen.

Gällande Säterbostäder AB är vår sammanfattande bedömning att det inte bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa efterlevnaden av offentlighetsprincipen.

Kommunen
Vår bedömning för kommunen som helhet med granskande nämnder grundar sig på att det finns kommunövergripande styrande dokument och rutiner inom området och det finns ett nätverk med tjänstemän inom kommunen som arbetar för ett likvärdigt arbetssätt avseende allmänna handlingar. Arbetet med informationshanteringsplaner är systematiskt och utvecklat. Dock saknas det systematiska utbildningar för förtroendevalda och anställda samt att den interna kontrollen inom området inte är tillräcklig.

Säterbostäder AB
Vår bedömning gällande bolagets arbete grundar sig på att det i huvudsak saknas styrande dokument inom området, dokumenthanteringsplanen är föråldrad och diariet är inte funktionellt ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Utöver det saknas det utbildningar och tillräcklig internkontroll inom området.

Vi bedömer att ett kommunkoncerngemensamt styrande dokument som är tillgängligt för allmänheten skulle stärka arbetet avseende efterlevnaden av offentlighetsprincipen.

Genomförda stickprov visar att skyndsam handläggning av utlämnande av handlingar delvis sker på effektivt och skyndsamt sätt i kommunen och Säterbostäder AB.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse att det finns kommunkoncerngemensamma styrande dokument inom området.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar kommunstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden, kulturnämnden och Säterbostäder AB att:

- Säkerställa att det finns utbildningar inom området för både förtroendevalda och anställda och att all nyanställd personal får en introduktion inom området.
- Säkerställa följsamhet till styrande dokument och rutiner inom området.
- Säkerställa att det finns aktuella dokumenthanteringsplaner/informationshanteringsplaner.
- Säkerställa att det finns arkivbeskrivningar.
- Säkerställa att allmänna handlingar utlämnas skyndsamt.
- Säkerställa att privata kommunikationsmedel inte används i tjänsteutövningen.

Vidare rekommenderas Säterbostäder att:

- Tillse att det finns ett rättssäkert diarium.

20240815004450

3.5 Granskning av årsredovisning 2023

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Säters kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Årets resultat uppgår till 9,1 mnkr, vilket är 13,6 mnkr högre än budget.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

4. Lekmannarevision

Lekmannarevisorerna har tillsammans med biträden granskat bolagen och avlämnat granskningsrapporter. Lekmannarevisorerna tar del av alla bolagens styrelseprotokoll löpande under året. Lekmannarevisorers granskningsrapporter för respektive kommunalt bolag har överlämnats till bolagen och kommunen.